

Єдина Країна
Единая Страна

КРИЛА УКРАЇНИ

Друкований орган
Міністерства
оборони України

№ 21 (788)

25 – 29 травня
2015 року

www.krula.com.ua

e-mail: krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс –
22242

На варті неба України!

Позивний "Гроч":

“На війні найстрашніше
не прокинутись”

4-5 стор.

На зв'язку – фронтний аеродром

6 стор.

Засвідчуючи мирлюбну
політику держави

8-9 стор.

Повернення до зграї сталевих птахів

Фото Тимофія Кондратенка.

2 стор.

Чернігівські військові вирушили в зону проведення АТО

**Зведений підрозділ бійців однієї з військових частин
Чернігівського гарнізону вирушив для виконання за-
вдань в зону проведення антитерористичної операції.**

До складу підрозділу увійшли
військовослужбовці військової
служби за контрактом та мобілі-
зовані бійці з різних регіонів, які
самостійно виявили бажання захи-
щати Україну.

Командир зведеного підрозділу
зазначив, що частина вояків має
за плечима досвід бойових дій,
увесь особовий склад добре підго-
товлений та повністю готовий до
виконання завдань. Кожен військо-
вослужбовець забезпечений індиві-
дуальними засобами захисту: бро-
нежилетом та кевларовим шоло-

мом. Також усі мають при собі ме-
дичні препарати. Перед відправкою
ці бійці пройшли тривале бойове
злагодження в полі. Заняття про-
водилися з урахуванням досвіду бо-
йових дій на сході країни. Одним
словом, колектив згуртований, а
бойовий дух воїнів піднесений.

Перед відправкою на схід Ук-
раїни вояків освятив протоієрей
отець Роман та благословив їх
дорогу. Крім цього, рідні та друзі
побажали бійцям гідно виконати
свій обов'язок та повернутися до-
дому живими.

Гаряча лінія "Крила України" (0432) 59-60-48 65-22-048

Триває підготовка до “Безпечного неба – 2015”

25 травня у Вінниці за ініціативи Збройних сил Канади та Республіки Польща розпочалися курси з планування багатонаціональних навчань в рамках підготовки до двостороннього українсько-польського тактичного навчання авіаційних підрозділів “Безпечне небо – 2015”, під керівництвом представника Збройних сил Канади полковника Белла Джеймса.

До заходу залучаються військовослужбовці Повітряних Сил, а також Національної гвардії, Державної служби з надзвичайних ситуацій України та Державної прикордонної служби України.

Під час проведення курсів будуть відпрацьовані питання підготовки та організації багатонаціонального навчання, зокрема, розробки навчальних цілей, сценарію, використання засобів

імітації тощо. Крім того, відбудуться заняття щодо планування конференцій, спеціалізації, планування багатонаціонального навчання (питання технічного забезпечення та організації візитів і взаємодія із засобами масової інформації) та інші.

По завершенню курсів учасникам вручать сертифікати. Триватимуть заняття до п'ятого червня поточного року.

Сину загиблого майора Дмитра Степанченка Міністр оборони подарував армійський годинник

26 травня Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак зустрівся з дружинами загиблих героїв – захисників Батьківщини, та вручив державні нагороди, якими по смертно відзначено їхніх чоловіків.

Указами Президента України командира аеромобільно-десантного взводу 95-ї окремої аеромобільної бригади Високомобільних десантних військ ЗС України старшого лейтенанта Дмитра Іваха та заступника командира механізованого батальйону по роботі з особовим складом 8-го армійського корпусу ЗС України майора Дмитра Степанченка нагороджено орденами Богдана Хмельницького III ступеня.

Міністр оборони генерал-полковник

Степан Полторак поспілкувався з дружинами загиблих військовослужбовців та зазначив, що усіляко сприятиме вирішенню питань із забезпечення їх житлом.

Сину майора Дмитра Степанченка Андрійку Степан Тимофійович подарував годинник з побажаннями гідно нести пам'ять про батька-героя.

У свою чергу, Андрійку подарував Міністру оборони власноруч вишиту картину.

ДО СТРОЮ

Повернення до зграї сталевих птахів

Минулого тижня в Борисполі відбулася демонстрація літака Ан-26, що був відновлений фахівцями інженерно-авіаційної служби транспортної авіаційної бригади. На свято були запрошені ті, хто безпосередньо причетний до події – військові, волонтери, благодійники та представники авіаприслужб. Залізний птах, який одинадцять років простояв на базі зберігання, виконав два ефектні прольоти, продемонструвавши свою керованість і потужність та став поруч із іншим “волонтерським” літаком-первістком. Присутні на заході представники керівництва Повітряних Сил ЗС України високо оцінили волонтерську ініціативу та подякували усім за реалізацію цього проекту. Волонтери ж запевнили, що на цьому співпраця з транспортниками Повітряних Сил не закінчиться і попереду інші, не менш амбітні проекти.

І ось не пройшло й кілька днів після того, як літак став повноправним бортом своєї ескадрильї, він одразу ж приступив до виконання завдань. Сьогодні льотчики намагаються облітати його в різних умовах і під різними навантаженнями, аби виявити, на що літак спроможний, чи не має якихось неприємних “сюрпризів”. Втім, перестороги не справдилися, адже машина робилася – на совість.

Як зізнаються пілоти, “цікавим” випробуванням стали польоти на гранично малих висотах, коли літак летить трохи вище лісосмуги. Борт дозволяв пілотам легко маневрувати та виконувати вправи. Родзинкою ж першого в його новому авіаційному житті

завдання стало навчальне десантування парашутистів-манекенів та вантажу в задану точку. Все відбулося за планом – пошук за координатами, “білий дим” з землі і, власне, саме десантування. Розворот в бік дому і візуально красивий захід завершили виконання тренувального завдання. Фахівці пошуково-рятувальної служби залишилися задоволені результатами випробування, а льотчики – літаком.

Отже, чергове поповнення в бригаді відбулося, тому побажаємо літаку-новачку та його екіпажу м'яких посадок та авіаційного довголіття.

Марина Добровольська.
“Крила України”.

ПЕРЕВІРКА

Проблема - в кадрах

На Івано-Франківщині та Хмельниччині перевірили готовність окремих військових частин ПвК “Захід” до виконання завдань за призначенням.

Основна проблема, спільна для багатьох військових колективів, – недоукомплектованість підрозділів дефіцитними авіаційними фахівцями та контрактниками.

Є й позитивні тенденції. В багатьох будівлях силами військових колективів та волонтерських організацій створені належні матеріально-побутові умови, встановлені автономне опалення та сис-

теми вентиляції, обладнані кімнати прийому їжі, кімнати відпочинку чергової бойової обслуги. Для призваних військовослужбовців створені умови, які відповідають вимогам сучасності. В таких підрозділах командуванню вдається підтримувати задовільний стан військової дисципліни.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.

РЕАБІЛІТАЦІЯ

Журнал “Авиация и Время” можна передплатити в будь-якому поштовому відділенні України за “Каталогом видань України”

ПЕРЕДПЛАТА-ВЕСЬ РІК!

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення авіаекзотика та інше

Деякі з раніш виданих журналів та іншу нашу продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції

www.aviation-time.kiev.ua а/с-166, Київ, 03062, Україна.
тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@aviation-time.kiev.ua

Індекс 22792

“Донбаський синдром” лікують під Черніговом

Методи психологічної реабілітації українських військових, котрі захищають державу на сході України, – є надзвичайно актуальними. Практично по всій країні зараз створюються чи відновлюються спеціальні центри, де надають фахову психологічну допомогу тим, хто її потребує.

Про таку необхідність заговорили ще тоді, коли в державі була оголошена антитерористична операція. Вже на початку травня минулого року Кабмін розробив план заходів щодо психологічної, медичної та соціальної адаптації учасників АТО.

Одним з перших почав надавати кваліфіковану медичну допомогу захисникам Вітчизни Центр медико-психологічної допомоги воїнам АТО та демобілізованим, створений на базі Чернігівської обласної психоневрологічної лікарні. Ще задовго до офіційних розпоряджень та вказівок з Києва чернігівські лікарі та психологи вже підставили своє плече українським воякам.

– Практично з перших днів конфлікту на сході України ми почали надавати всебічну фахову допомогу військовослужбовцям, – сказав головний лікар Чернігівської обласної психоневрологічної лікарні Володимир Яценко. – Ми побачили проблему і одразу визначилися, що, як і де нам робити. Використовували досвід роботи з людьми, котрі пережили посттравматичні стрес-

сові розлади, такі, як в'єтнамський чи афганський синдроми. Тепер, за допомогою консультацій іноземних спеціалістів, навчилися лікувати так званий “донбаський синдром”.

Активні бойові дії на Донбасі призвели до численних смертей та поранень. Як наслідок, почастишали й випадки психологічних розладів. Тому з метою покращення соціальної реабілітації пацієнтів з першого січня цього року в Центрі розпочала роботу Служба психолого-соціального відновлення. Психологів лікарні одразу виділили в окрему структуру, надали їм нові кабінети та розширили повноваження – аби робота була ефективнішою.

– В нашій роботі ми використовуємо найрізноманітніші методи психологічного відновлення, – говорить керівник Служби психолого-соціального відновлення воїнів АТО Людмила Беленок. – Це і групові заняття з бійцями, й індивідуальна робота з кожним армійцем. Широко запроваджена психокорекційна робота та навчання навичкам саморегуляції. В більшості випадків

роботу поєднують в малих групах – до трьох осіб, з індивідуальним консультуванням. Це пов'язано з тим, що в 90% випадків бійцям, що брали участь в тяжких боях, складно розкривати свої почуття та ділитися пережитим у присутності великої кількості людей.

Центр знаходиться на окраїні Чернігова в мальовничій місцевості. Тут створені всі умови для необхідного відновлення організму, а спеціалісти використовують найсучасніші види терапії, аби чоловіки змогли якнайшвидше пристосуватися до буденного життя.

– За час проведення антитерористичної операції ми уже вилікували більше трьохсот воїнів, – повідомив керівник Центру медико-психологічної допомоги воїнам АТО та демобілізованим Валентин Скрипник. – Повний курс лікування триває майже півроку, проте бувають винятки, коли військові раніше одужують. Деякі з них навіть готові їхати одразу на передову.

Віктор Ануфрієв. м. Чернігів.
Фото Олега Сушинського.

Президент України затвердив нову Стратегію національної безпеки України

Президент своїм Указом затвердив рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року "Про Стратегію національної безпеки України".

ронних органів, реформування системи державного управління та нову якість антикорупційної політики.

Одними із основних цілей Стратегії є забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу та формування умов для вступу в НАТО. В документі зазначається, що Угода про асоціацію з ЄС визначає стратегічні орієнтири для проведення системних політичних і соціально-економічних реформ в Україні, а співробітництво з Альянсом сприяє утвердженню в Україні демократичних цінностей, формуванню стабільного безпекового середовища, є важливим інструментом підтримки реформ, зокрема у секторі безпеки і оборони, а також забезпечує спільну протидію сучасним безпековим викликам і загрозам.

Також документ передбачає забезпечення національної безпеки у зовнішньополітичній сфері, економічній та енергетичній безпеки, кібербезпеки, безпеки інформаційних ресурсів та критичної інфраструктури.

Крім того, рішенням РНБО від 6 травня робота Міністерства оборони з організації

проведення комплексного огляду сектору безпеки і оборони України визнається недостатньо ефективною.

Радбез доручив Кабінету Міністрів завершити до 30 травня 2015 року виконання заходів комплексного огляду сектору безпеки і оборони України; розробити та внести у місячний строк на розгляд РНБО комплексні пропозиції щодо реформування органів сектору безпеки і оборони України.

Уряду також доручено забезпечувати залучення громадськості до підготовки проектів стратегічних документів з питань реформування Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів держави.

Крім того, Кабінет Міністрів має до 25 червня 2015 року забезпечити підготовку проекту концепції Державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки на період 2016-2020 років. У тримісячний строк необхідно затвердити нову редакцію Морської доктрини України.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Міністр оборони призначив розслідування

За всіма фактами несвоєчасної виплати грошового забезпечення, які були оприлюднені у засобах масової інформації, Міністром оборони України генерал-полковником Степаном Полтораком призначено службове розслідування.

На місця дислокації дев'яти військових частин, звідки надійшли скарги військовослужбовців, направлено інспекційні групи, фахівці яких у найкоротші терміни мають виявити причини порушення фінансової дисципліни та притягнути винних до дисциплінарної відповідальності. Прийняті рішення будуть оприлюднені для ЗМІ.

Для оперативного вирішення питань, пов'язаних із виплатою грошового забезпечення, на відомчому сайті Міністерства оборони України запроваджено форму зворотнього зв'язку за наступним посиланням:

<http://www.mil.gov.ua/zvernennya-gromadyan/virishennya-problemnih-pitan-uchasnikiv-ato.html>

Питання своєчасного отримання грошового забезпечення відсьогодні перебуватиме на особистому контролі Міністра оборони України генерал-полковника Степана Полторака.

Прес-служба Міністерства оборони України.

Ольга Богомолець: "Прийняття в Україні страхової медицини та Військово-медичної доктрини не на часі"

Про це в ході робочого візиту у Вінниці заявила народний депутат України Ольга Богомолець, яка одночасно є позаштатним радником Президента України і головою комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я. Як розповіла нардеп, прийшла вона з метою презентувати благодійний проект Інтернет-платформи "Люди допомагають людям".

Це перший в Україні абсолютно прозорий проект благодійної допомоги. Він являтиме собою платформу, яка міститиме повну базу даних людей, які опинились в складних життєвих обставинах через втрату годувальника під час Революції Гідності або військового конфлікту на сході України. З цими даними зможуть ознайомитись меценати або будь-хто, хто бажає допомогти та перерахувати гроші на картковий рахунок в "Райффайзен Банк Аваль".

На зустріч із Ольгою Богомолець прийшли і сім'ї загиблих воїнів АТО, представники волонтерських та громадських організацій, які змогли поставити питання щодо реалізації певних рішень, законопроектів, а також попросити допомоги у вирішенні профільних проблемних питань.

У рамках робочої поїздки на Вінниччину Ольга Богомолець ознайомилась з роботою Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону Міністерства оборони України та поспілкувалась з учасниками АТО, що лікуються у Центрі.

Ольга Богомолець заявила, що прийняття в Україні Військово-медичної доктрини – не на часі, при тому, що країна вже рік знаходиться в умовах неоголошеної

військової агресії з боку Росії.

– Від того, що ми сьогодні прийmemo Військово-медичну доктрину – вона не почне працювати. Це світоглядний документ. І з ним поспішати не треба. Потрібно робити маленькі кроки для того, щоб потім ми могли його прийняти таким, щоб чітко могли розуміти – хто його виконуватиме і хто контролюватиме, – сказала вона.

Богомолець зауважила, що якщо немає розуміння, як і хто це буде виконувати, то потрібно створити механізм.

– І я зараз цю Військово-медичну доктрину творю знизу. Швейцарія свою доктрину писала 100 років. І зараз вони мають таку систему безпеки, яка унеможливає провал, – зазначила нардеп.

При цьому радник Президента

вважає, що прийняття Військово-медичної доктрини як такої сьогодні не заважає прийняти стандарти надання першої медичної допомоги пораненим, евакуації поранених, аптечки для військових.

– Не заважає повернути військовий обов'язок до всіх лікарів та медичних працівників, не заважає повернути військову кафедру в усі медичні вузи, не заважає прийняти закон про гуманітарну й благодійну допомогу. Не заважає нічому, – сказала вона.

При цьому Богомолець розкриликувала проект Військово-медичної доктрини, яку підготували у Міністерстві оборони за участі волонтерів та фахівців-медиків.

– Проект доктрини, який розглядався на слуханнях, він подавався Кабміном. Комітет з охорони

здоров'я до цього проекту не має до нього ніякого відношення. Ми не приймаємо цю доктрину і не вносимо у неї ніяких змін. Є бачення Міністерства оборони, і це бачення лежить у просторі винятково повноважень цього міністерства. Документ, який мало б розробляти Міноборони, – це стандарти захисту життя і здоров'я військових у військовий час. Але це не є доктриною. Доктрина – це стратегія місії і візії. Це стратегічний документ для розвитку всієї України. Міністерство оборони в межах своїх повноважень не спроможне створити документ, який називався б Доктриною для усієї держави, – зазначила Богомолець.

Нагадаємо, що у 2014 році відомо вінницька волонтерка Юлія

Вотчер увійшла до складу розробників Військово-медичної Доктрини і переконана, що цей документ має бути зразком колективної праці і об'єктивного обговорення.

Проектом нової Військово-медичної доктрини, основаної на досвіді Ізраїлю та НАТО, передбачено вивчення польової медицини у вишах, прописана логістика, виписана координація, щоб не кидали пораненими з місця на місце. Передбачено й страхування бійців.

До речі, згадала Ольга Богомолець і про страхову медицину.

– Якщо перейти до страхової медицини зараз, це буде ще однією корупційною схемою. По-перше, потрібно ввести референтні ціни на ліки, – наполягає вона. – Коли разом з українською вартістю кожного препарату вказується його ціна у Польщі, Литві, Португалії. І якщо в Україні вона вища у 5, 10, 20 разів, ніж у сусідніх країнах, то правоохоронні органи повинні відповідно реагувати, натиснути на потрібну кнопку. По-друге, маємо провести адаптацію європейських клінічних протоколів. По-третє, має бути перерахування собівартості кожної медичної послуги. Далі – затвердження переліку гарантованих безоплатних послуг. І тільки тоді можна говорити про перехід до страхової медицини.

Причиною завищених цін на ліки голова комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Ольга Богомолець називає відсутність конкуренції.

– Весь аптечний ринок зосереджений у руках 10 людей. Інші не можуть сюди увійти через регуляцію, – запевняє вона. – Ми дали завдання Міністерству охорони здоров'я ще у лютому розробити відповідний законопроект щодо становлення у фармацевтиці, але досі його немає.

**Юрій Ігнат. "Крила України".
Фото автора.**

Позивний "Грач": "На війні"

Комфортні умови операційної, вимиті до блиску руки, стерильні інструменти... Про це медикам на фронті доводиться тільки мріяти. Вони – особливі люди. Вони – надія. Надія на життя. Рятують воїнів під кулями і залпами снарядів, витягають фактично із того світу, кожного дня воюють зі смертю. Один із таких рятівників – вінничанин Андрій Грачов із позивним "Грач" – жива легенда, герой Youtube, який своїм зверненням до Президента України зібрав більше 700 тисяч переглядів. Зустрічаємось із Андрієм у самому центрі Вінниці через кілька днів після його приїзду додому. Простий, зовсім не зірковий, без форми, неголеності і з постійною усмішкою на обличчі. В чоловікові важко впізнати легендарного АТОшника, що майже півроку провів у самому пеклі війни, врятував не один десяток життів і сам не раз дивом залишався живим. Хронічну втому "змила" з обличчя радість від зустрічі з сім'єю. Медик розповів про перев'язки і операції під кулями, поранення в аеропорту, про город і курник на передовій, смерть друзів, безсонні ночі і постійні обстріли...

– Вітаю на мирній землі! Додому дістались без пригод?

– Звичайно, з пригодами. Як по-іншому? В дорозі провів дві доби. Квитків не було, довелось їхати в купе провідника разом із трьома побратимами. Але на фронті ми до всього звикли. І дуже вже хотілось швидше побачити діток і дружину, тому чекати доки з'являться квитки ми не могли. Приїхав до Вінниці, а тут – краса. Дітки, закохані пари, усі гуляють, цілуються. Після війни такі моменти є дуже цінними. Це як одужати після довгої хвороби. Та, якщо чесно, далеко не всіх своїх знайомих зараз хочеться бачити. Особливо коли дізнався, що ті, кого я раніше вважав адекватними людьми, робили ставки повернись я чи ні. Коло знайомих і друзів дзеркально змінилось.

– Як доля привела керівника медіа-корпорації, чемпіона з дзюдо на війну?

– Ніякої повістки мені не приходило, на війну вирішив піти абсолютно добровільно. Мій шлях простягався через батальйон "Донбас" до 93-ї бригади. Переломним моментом у тому, що я прийняв таке рішення, стала відсутність медиків там, на передовій. Оскільки за спеціальністю я є лікарем, розумів, що можу допомогти. До того ж, багато знайомих воювали на сході, тому я знав реальний стан речей. Пішов, аби просто допомогти медикам під Іловайськом. А потім затягнуло. Війна ж, як наркотик. Познайомився з хлопцями з підрозділу. Вони пішли далі воювати. Я не міг їх залишити. Тож ми разом перейшли з "Донбасу" в 93-тю бригаду. Там уже – справжня воєнна структура. В бригаді оцінили мою освіту, досвід. Мене зі штурмової роти перевели до медичної частини. Тоді я вже почав офіційно воювати, так би мовити, а не просто бути добровольцем.

– Дружина без проблем відпустила на фронт?

– Вона сказала: "Якби ти не пішов воювати, я б з тобою розлучилась. Я ж заміж виходила за справжнього чоловіка, а не за слинтя. Моя дружина – теж медик, офіцер. Але вона не може бути призвана, тому що я там. Хоча вона приїжджала до мене на передову. Я не дозволяв дружині телефонувати, дзвонив сам. Робив це так часто, що аж набридав їй. Відчував це. Не дозволяв дзвонити, щоб не зробила цього у найбільш недоречний момент. Там ще і зв'язку немає, усі вишки розбомблені, їх ніхто не відновлює. Зв'язок іноді проривається, тоді й телефоную. Що цікаво, із інтернетом у нас проблем практично не було.

– Який він, медик, на війні?

– Медики на війні бувають різними. Це може бути лікар, що працює в шпиталі на території зони АТО, а сама війна йде 50 кілометрів від нього. Він ходить по шпиталю в білому халаті, оперує в чистоті й порядку. А є польові медики, що працюють безпосередньо на лінії зіткнення. Структура надання медичної допомоги у цих двох ситуаціях кардинально відрізняється. Це – небо і земля. Ми – бігаємо з автоматами, стріляємо, є бойовими одиницями. Разом з тим допомагаємо своїм бійцям жити.

– Згідно із Женевською конвенцією терористи не мають права стріляти в медиків. Це правило діяло в Вашому випадку?

– На війні це правило діє. Але на цій, гібридній війні взагалі ніяких правил немає. Наша швидка – обстріляна, вся в дірках, я отримав поранення. Тому ще й як стріляють. Навпаки медики часом стають головною мішенню. Багато моїх колег отримали складні поранення. Один хороший товариш загинув. Теж випускник Вінницького медичного університету. Важко втрачати друзів, але це війна.

– Держава допомагала із забезпеченням?

– Не хочу говорити за всіх, можливо, хтось щось і отримав від держави. Можу розповісти особисто про свій випадок. Бронезилет

у мене залишився із "Донбасу", мені його подарував товариш. Потім у момент зачистки, коли ми взяли двох сепарів, у мене з'явилися три трофейні пластини. Я ці сепарські пластини засунув у чохол і до сьогодні з ним ходжу. Каску я виміняв за пляшку горілки 0,7. А форму "придбав" за дві пляшки горілки. Берці йшли бонусом до форми. Розповідаю вам, як є. Рюкзак використовую власний мисливський, я все життя ходив із ним на полювання. Друга моя форма також мисливська, російська, яку я купував, аби ходити на полювання. Ось і все. Потім волонтери почали підвозити різні речі. Коли я вже мав право як військовослужбовець щось отримати, тоді нічого не було. Коли з'явилось, вже нас не було, бо знаходились на передовій. Тобто особисто мені держава не виділила нічого, можна підняти будь-які відомості і побачити, що Грачов Андрій Сергійович нічого не отримав і нічого нікому не винен.

– В батальйоні "Донбас" Ви були лікарем штурмової роти. Які завдання виконували?

– Моя роль була замінити лікаря під Іловайськом. Всі втомились, я поїхав з батальйоном, щоб допомогти. Опинився в підрозділі, що займається зачисткою розвідувально-диверсійних груп. Я ніс медичну відповідальність за кожного. За документами в кожній групі має знаходитись людина з медичною підготовкою. Спочатку я був єдиним лікарем в бригаді, потім нас стало двоє.

ли і просто вирішили списати. Не вийшло. Вижили. Після цього випадку усією ротою перейшли до 93-ї бригади, усі документи оформили за три дні. Взяли нас без проблем, бо ми були добре підготовлені.

– Різниця між добровольчим батальйоном і Збройними Силами є відчутною?

– Повноважень у добровольчих батальйонів більше. А от відповідальності, на відміну від Збройних Сил, у них немає зовсім. Вони можуть творити, що завгодно. Людина, яка воює в Збройних Силах України, розуміє, що на ній лежить відповідальність, що за нею – закон і військовий трибунал. А в добровольчих батальйонах – це, вибачте, просто непорозуміння якесь. Коли людина розуміє, що за її дії нічого не буде, вона робить багато помилок. Коли є певний нагляд, коммандатура, воїн починає думати.

– Але у добровольчих батальйонах менше бюрократії...

– Там її взагалі немає. Але не відомо, хто в результаті опиниться в плюсах. Я приїхав у частину і за добу мені дали всі необхідні папери мого поранення, учасника бойових дій. Взагалі ніяких проблем із документами не виникало. Хоча навпаки мали б створити купу проблем після усіх моїх відеороликів.

– Думали, що Ваші відео стануть настільки популярними?

– Скажу чесно, мені ця популяр-

Семенченка, він не міг потрапити у наш світ. Так трапилось, що після оголошення про передислокацію "Донбасу", нас попросили придивитись за табором до приїзду машин за палатками. Ми просиділи там два тижні на триразовому харчуванні – в понеділок, середу і п'ятницю. На нас плюну-

ність зовсім не треба була, я її не хотів і не хочу. Ми просто знімали ролики для хронології, для пам'яті і зовсім не розраховували, що ці відео стануть настільки відомими. Спрацювала вірусна реакція. Ще перед зверненням до Президента ми зняли серію відео з аеропорту. Знову ж таки, знімали просто

найстрашніше не прокинутись”

хронологію. Ніхто не був певен, чи виживе. Та хотілось, щоб через багато років ми дивились ці ролики і сміялись один над одним. Відкрию вам таємницю – мене всі підтримували там за ці слова на 101%! Це реально! І командири, і перевіряючі... Вони всі зі мною фоткались на пам'ять, як із героєм, а не лякали в'язницею! Знаю, що у своїх звітах-відписах вони писали – провели бесіду, Грачов розкався, визнав помилку... Але я ні в чому не розкався, я визнав, що казав правду! Знаю, що вона неприємна... Але без неї не можна.

– Чим безпосередньо займались як медик?

– Витягав з поля бою, надавав першу медичну допомогу. Я – ординатор операційно-перев'язувального пункту. Моє завдання – зупинка кровотеч, стабілізація хворого та благополучна доставка до військового мобільного шпиталю. В більшості випадків стикався із численними пораненнями від уламків. Коли в людини більше 15 поранень одночасно – це не просто. Коли у бійця – кульове поранення, є рана, вхідний отвір, врятувати його простіше. Коли ж поранень – двадцять, а рук – усього чотири, доводиться діяти надзвичайно швидко. До того ж, як правило, дві руки працюють над одним отвором. Дуже важко.

– Складні маніпуляції проводили?

– Постійно. До прикладу, ревізії. Доводилось робити затискання глибоких артерій. Збільшували рану шляхом її розрізання, щоб дістати артерію, яка перебіта. Тому ці хлопці зараз і живі. Не лізли тільки в грудну і черевну порожнину. Там складно щось без асистента зробити. Перев'язати, затягнути, зашити – це нормально можна зробити самостійно. А, якщо проводити вже якісь складні ревізії, заходити в синуси – потрібен оперуючий асистент. Зустріли нещодавно одного врятованого в

частині, наш, вінницький. Більше двадцять поранень було в нього. Дякує за те, що живий. Дружини воїнів теж часто телефонують і дякують за своїх чоловіків-героїв.

– Багато людей вдалось врятувати?

– Більше п'ятдесяти. З них – близько десяти дуже складних випадків, бійців, що без нашої допомоги точно не вижили б. Були такі, що сто відсотків вижили б і без нашої допомоги. Деякі – під великим питанням. На жаль, траплялись випадки, коли врятувати людей не вдавалось. Але ми завжди робили усе можливе і неможливе.

– Морально важко, коли не вдається врятувати людину?

– Звичайно, важко... Коли запізнився... Але запізнився не тому, що повільно їхав, а тому, що швидше дістатись просто неможливо. Летиш на максимальній швидкості, приїжджаєш, а рятувати вже немає кого.

– Про що розмовляєте з людиною, яка знаходиться на межі життя і смерті?

– Розмовляємо про все, що приходить в голову. Аби тільки боєць не втрачав свідомості. Починаючи від розміру взуття воїна, закінчуючи номером телефону дружини і дітей. По свідомості ми оцінюємо його стан. Це поки веземо до госпіталю. Навіть придумали спеціальні питання, за якими можна оцінити стан людини.

– Головні проблеми фронтової медицини?

– Немає структури на найвищому рівні. Це те, про що мені б дуже хотілось поговорити із президентом чи кимось, хто може приймати серйозні рішення. Ми організували структуру на рівні нашого батальйону. Зробили це самостійно і досить швидко. Дожились до того, що в наш медичний пункт почали

привозити медиків і показувати, як це має бути зроблено. Навіть радник Міністра оборони приїжджав до нас на передову, під аеропорт, аби подивитись на власні очі, як ми працюємо.

– Як вдалось усе організувати?

– За допомогою мислення, ерудиції і досвіду. Взагалі, про це потрібно дуже довго розповідати. У нас є спеціальні рюкзаки для бойових лікарів, повнопривідна машина – волонтерський джип. Лікарі на усі сто відсотків нас забезпечували волонтери, рації також дістались від них. Евакуація поранених починається від моменту розмінування підходів до потрібного місця. Далі – робота медиків. Доки ми веземо людину, у шпиталі вже готують усе необхідне.

За останні чотири місяці я у частині нічого не брав, навіть зеленки. З волонтерами було набагато зручніше працювати. Коли у мене щось закінчувалось, я одразу давав знати волонтерам, і вже наступного дня воно в мене було. А до прикладу, в частину подав заявку на ліки ще 6 березня – до сьогодні чекаю. Чому? То тендер ще не провели, то папірця якого не вистачає... Величезні проблеми з логістикою. Її потрібно кардинально переналаштува-

ти. Ще є проблема з підготовкою солдатів. Правильна їх підготовка – це основа. Потрібно навчати ефективно і вправно користуватись трьома речами – знеболювальним, джгутом і бинтами. Елементи джгута ми вшивали в форму, тобто наші солдати виходили вже із джгутами. У нас цей метод дуже непогано працював, адже це допомагає суттєво зекономити час.

– За своє життя доводилось боїтись?

– Я і зараз боюсь за своє життя. Боюсь зустріти п'яного за кермом, що може мене збити. На війні найстрашніше не прокинутись. Боїшся, щоб не прилетіло у той момент, коли ти спиш. Я стояв у Пісках, Водяному, Опитному. Бойові позиції знаходяться від злітної смуги – 80 метрів від ворога. Наш медпункт – на відстані 1000 метрів. До нас долітали не тільки снаряди, а й кулі, випущені нависом. Останній раз, коли нас могли вбити, – 1 травня! Були я, мій друг Зіка і водій... Страшно стало за день-два, коли ситуація вже відпустила мізки. І прийшло розу-

міння, що могли не вийти з того бою... Вороги були буквально метрів за 20... Я вистріляв 4 ріжки... Скільки поклали, не рахував, але багатьох... Запах порошу стояв такий, що важко було дихати... І ти сидиш після бою, обкурений димом, брудний, але живий і думаєш: "Хто тебе сьогодні спас, хто врятував? Бог, твоя дитина в телефоні, волонтер з Вінниці чи абсолютно невідома жінка, що кинула тобі на карточку на бензин 200 гривень із мирної України"...

– Часто долітали ворожі снаряди?

– Постійно. Тільки що дзвонив своїм хлопцям. Кажуть, сепари сильно пошкодили медпункт. Але, на щастя, всі живі й здорові. Через певний час на війні ти вже підсвідомо відчуваєш, що міна впаде поруч чи зовсім далеко... І, коли летить в тебе, маєш миттю відскочити, сховатись в нору, за стіну, за броню...

– Як ховались?

– Команда "Нора", і всі стрибають головою донизу в підвал. Або солдатиком. Це відбувається надзвичайно швидко. Повірте, рекордсмени просто відпочивають.

– Де отримали поранення?

– Прямо в аеропорту. Міна впа- ла поряд зі мною. До цього мене

конкретно на мене. Я перебігав з кулеметом з однієї позиції на іншу, постійно вів вогонь по бойовиках, не давав їм прорватись. Нас було багато, але так вийшло, що саме на тому місці, де був я, вони не могли нічого зробити. Терористи нас прослуховували, чули мій позивний – Грач. Я потім чув, як вони кричали в свою рацію: "Туши Грача"... Притушили... Але вже через 4 дні я знову був на позиції. Тільки зараз поїхав лікувати втрачений зір і слух.

– Чим аеропорт запам'ятався? Скільки часу там були?

– У самому аеропорту – чотири місяці, без перерв і виходів. Зараз знаходимось недалеко звідти. Нам обіцяли ротацию 15 травня, але нещодавно сказали скласти графік відпусток, тому що ротация не буде. Звісно, хотілось додому. Не раз бували ситуації, коли після того, як відвезли пораненого, хтось запитує: "Куди далі їдемо?" А йому відповідають: "Додому їдемо". Останнім часом склалось таке враження, що ми там не воюємо, а живемо. Город посадили, курей завели. Вони залишилися там від місцевих, ми до купи їх позбирали, вони бігали безпритульні по підвір'ях. На війні усім хочеться додому, до сім'ї, повернутись у звичне життя. Це нормальні емоції. Того, хто не хоче вертатись, потрібно лікувати.

– До побутових незручностей швидко звикли?

– Коли було холодно, спали в чоботах, одягнуті. Чого не вистачає? Газу, води, зубної щітки. Якщо навіть щітка знаходилась, води не було. Помитись хотілось, переодягнутись. Нормального сну, спокою не вистачає. Але людина є такою істотою, що звикає до будь-яких умов.

– Війна Вас змінила?

– Кажуть, що після контузії став більше посміхатись. Зараз пройду реабілітацію, побуду трохи вдома і повернусь назад. У мене немає відчуття, що без мене війни не виграти, що я – незамінна людина. Усе на фронті і без мене буде працювати. Проте сидіти зараз вдома не маю морального права. Я не є військовослужбовцем за духом. Я – вільна людина. Як тільки відчую, що не потрібен – розірву контракт і займатимусь господарством.

– Що першим ділом зробили після приїзду в Вінницю?

– Дружина картоплю змусила кропити. Сказала, що немає часу розслаблятися, роботи вдома багато. А якщо серйозно, то цілу добу спав. Я тут вже третю добу. Перших дві ночі прокидався, а цю – вже спав нормально.

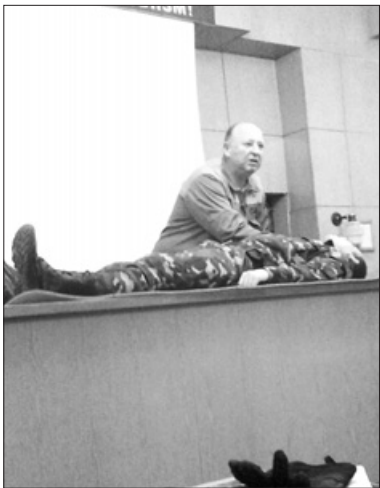
– Не шкодує, що змінили мирне життя на службу в армії?

– Як можна шкодувати? Десять врятованих життів. І цим усе сказано. Свою місію як лікаря я вже виконав. Якщо буде потрібно в майбутньому – перевиконаю.

Анастасія Олехнович.
"Крила України".

ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА

Навчають вижити

В Повітряному командуванні “Захід” волонтери громадської організації “Допоможи фронту” провели заняття з тактичної медицини в межах Курсу бійця-рятувальника.

– Інструктори вчили військовослужбовців надавати допомогу пораненим та швидко і якісно оцінювати рівень їх свідомості та бодздатності, – повідомляє начальник прес-центру Повітряного командування “Захід” майор Ірина Баранова. – Це вже не перше заняття, які професійні медики проводять для наших військових.

Офіцери, які вже мають досвід бойових дій та повернулися з зо-

ни АТО, подякували організаторам за вкрай важливі в критичній ситуації знання та зазначили, що саме ці рекомендації допомогли врятувати не одне життя побратимам зі зведеного загону Повітряних Сил під час оборони своїх позицій поблизу Донецького аеропорту.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.
Фото Ірини Баранової.

На зв'язку – фронтовий аеродром

Зазвичай зв'язківці – не дуже публічні люди. Вони відчують себе набагато спокійніше, залишаючись непомітними для користувачів їхніх послуг. А особливо зараз, під час виконання бойових завдань у зоні АТО. Для них головне – щоб функціонував зв'язок, а хто його забезпечив, для переважної кількості споживачів знати і необов'язково. І все ж, подібний стан речей варто порушити, розповівши про тих, хто, залишаючись поза увагою, цілодобово несе бойове чергування на польовому вузлі зв'язку.

З перших днів початку проведення антитерористичної операції війнами-зв'язківцями була розгорнута система зв'язку для забезпечення управління заступнику керівника АТО з авіації та особового складу оперативної групи Повітряних Сил Збройних Сил України підпорядкованими підрозділами. Першочергові заходи щодо розгортання системи зв'язку були покладені на польовий вузол зв'язку 101-го окремого полку зв'язку. В подальшому, з метою нарощування та удосконалення, були залучені інші підрозділи військ зв'язку, РТЗ, А та ІС Повітряних Сил Збройних Сил України.

З скромно замовчує, що він грамотно експлуатує як і старі аналогові засоби, так і сучасні.

– На сьогодні зв'язківцями використовується як цифрова, так і аналогова апаратура зв'язку. Таке поєднання дещо вимушене, але гарантовано дозволяє забезпечити стійке управління підпорядкованими підрозділами як в тактичній, так і в оперативній ланці, – додає полковник Сергій Юхновський. – Серед тих, хто надійно експлуатує цю складну техніку, – капітан Богдан Шмоняк, прапорщик Олександр Караваєв та сержант Олександр Пилипчук.

На днях відбулася чергова ротація особового складу, що виконував завдання під керівництвом заступника начальника військ зв'язку, РТЗ, А та ІС Повітряних Сил Збройних Сил України полковника Сергія Юхновського.

– Ротація у польовому підрозділі зв'язку відбувається кожні два місяці. Ритм служби у зв'язківців сьогодні доволі напружений. При цьому до виконання завдань залучено мінімальну кількість особового складу, тому кожен підлеглий повинен мати універсальну підготовку. Тобто, засвоївши декілька спеціальностей, боєць здатний виконувати обов'язки за кількома напрямками, – розповідає полковник Сергій Юхновський.

Протягом двох попередніх місяців зв'язківцями було виконано чималий обсяг робіт щодо забезпечення живучості системи зв'язку та захисту особового складу вузлів зв'язку від вогневого впливу противника. Для цього вузол зв'язку аеродрому “Небесний” було переміщено у захищену споруду, на позиціях окремих станцій та апаратних збудовані захисні укриття для особового складу та техніки зв'язку, здійснено інженерне дообладнання польового табору.

Вагомий внесок у ці роботи зробили старший прапорщик Микола Моїсенко, прапорщики Анатолій Бойко та Анатолій Мариняк. До речі, старшина польового вузла зв'язку прапорщик Анатолій Бойко служить у війську 21 рік. Починав зі строкової, тож на сьогодні опанував декілька суміжних спеціальностей. Будучи старшиною підрозділу виконує обов'язки начальника апаратної, механіка та водія, – зазначає Анатолій та

Окрім цього, зараз опрацьовуються заходи з удосконалення зв'язку з підрозділами пошуково-рятувального забезпечення. Це викликано необхідністю забезпечення управління силами та засобами даних підрозділів як при заданій допомозі екіпажам, що зазнають лиха, так і під час пошуку збитих безпілотних літальних апаратів противника. Зокрема, забезпечується більш чітка взаємодія при виконанні пошукових рятувальних завдань між наземними та повітряними групами.

Як відомо, запорукою успішного виконання будь-яких завдань є високий бойовий дух військовослужбовців. Це стає можливим за умов створення сприятливих умов несення служби і відпочинку та їх всебічного забезпечення. Саме ці завдання були покладені на керівний склад польового вузла зв'язку – підполковників Юрія Клабана, Євгена Івашкевича та майора медичної служби Павла Щирука, який, до речі, окрім своїх функціональних обов'язків, більше місяця виконував завдання щодо медичного забезпечення особового складу 85-ї авіаційної комедандатури.

Є кілька важливих понять, які характеризують функціонування систем зв'язку, такі як “безпека”, “стійкість”, “живучість”, “надійність”. Так от, у розмові із заступником начальника військ зв'язку, РТЗ, А та ІС Повітряних Сил Збройних Сил України полковником Сергієм Юхновським звучало саме слово “надійність”. Так він оцінює своїх підлеглих. А це, погодьтеся, висока оцінка для людей, які добре розуміють значення зв'язку в системі управління підрозділами в бойових умовах.

Наш кор.

НАРОД ІЗ АРМІЄЮ

Познайомся з волонтером – допоможи армії

З кожним днем люди все частіше перестають звертати увагу на війну, яка триває вже понад рік.

Щоденна смерть бійців перетворилася на статистику, а гуманітарна та грошова допомога перейшла на рівень: “Я вже й так багато допоміг армії, відправив на АТО 100, 200, 500 чи тисячу гривень”. Все менше людей переймаються, як там наші захисники на передовій. Але ж боєць не залишає позиції і не каже: “Годі з мене війни. Я вже стільки настріляв, стільки часу захищав Батьківщину – вертаюсь додому”...

Сама ж організація існує з жовтня 2014 року. Засновниками є Ольга Кобевко, Олена Роца, Олеся Бус та Олег Ревага. Волонтерською діяльністю почали займатися ще з часів Майдану. Також працювали в організації “Волонтерський рух Буковини”.

– У нас був спільний інтерес та спільне бачення того, як повинна працювати організація. Зараз ми налічуємо 12 волонтерів у Чернівцях – 4 основних, а решта – на підмогу. Ще є представництво в Коломиї, де працює 5 волонтерів, – розповідає Олена.

Наразі представники ГО “Дорогою добра” співпрацюють з волонтерською організацією “Буковина українському війську”, громадською ініціативою “Маскувальна сітка Чернівців” та з окремими волонтерами по районах області. Окремий напрямок – активісти за кордоном: Італія, Іспанія, Канада, Німеччина та Болгарія.

– Бійці нам телефонують і замовляють все, чого потребують. Про їхні потреби ми пишемо в соцмережах та ЗМІ. Крім замовлених речей велике значення надаємо ще й забезпеченню ліками. Замовлення в зону бойових дій відвозимо самостійно. Таким чином на власні очі бачимо, що і кому потрібно насправді. За весь час існування організації забезпечували потреби 80-ї, 30-ї, 128-ї та 129-ї бригади, а також підрозділи Національної гвардії, – додає волонтерка.

В зону АТО в основному їздять Олег Ревага та Ольга Кобевко. Взимку Олег навіть пробув там більше місяця. Вийшло так, що коли приїхав на позицію і мав доставити авто далі в Дебальцево, там якраз були дуже напружені бої. Тому не зміг туди добратися і допомагав бійцям вивозити поранених.

Попри певні труднощі та зневіру людей у діяльності волонтерів, на рахунок організації постійно надходять кошти від громадян. За словами Олени, існує кілька варіантів допомогти бійцям АТО: перерахувати кошти на постійний рахунок організації, залишити готівку під розписку в офісі волонтерів або ж взяти участь в акції “Філіжанка кави з волонтером” чи фестивалі “Обнова-фест” у м.Чернівці. До того ж, бажаючі з інших регіонів мають змогу приєднатися до організації та працювати в своїй області.

Ярослава Марченко.
“Крила України”.

Час від часу трапляються випадки, коли стаєш свідком суперечки на кшталт: “Що ті волонтери допомагають? Тільки наживаються”. Щоб якимось спростувати хибність такої думки та дати змогу людям переконатися у реальності добрих намірів, волонтери громадської організації “Дорогою добра” організували благодійну акцію “Філіжанка кави з волонтером”. Правила участі в акції досить прості. В соціальних мережах розміщуються фото волонтерів-учасників та коротка інформація про них. Стартова ціна кожного лота – 100 грн. Підняти ставку можна не менше, ніж на 10 грн. Ставка, яка залишається актуальною 24 години, перемагає. Для тих, хто не хоче афішувати свою персону, існує варіант анонімності. В такому випадку ви надсилаєте номер волонтера у приватне повідомлення адміністратору групи, і він робить ставку за вас. Після підтвердження оплати волонтер і так званий “покупець” узгоджують час і місце зустрічі. В акції мають право брати участь особи, яким виповнилось 18 років.

– Цією акцією ми хочемо почати знайомити громаду з волонтерами та зібрати кошти для допомоги бійцям АТО. Відбулися вже перші зустрічі з лікарем-інфекціоністом Ольгою Кобевко. Здебільшого ми домовляємося про зустріч, а далі вже не слідкуємо за її перебігом. До того ж, проводимо акції в школах. З собою запрошуємо хлопців, які приїхали з АТО. В майбутньому хочемо розширитися ще й на літні табори. Зробити дні патріотичного виховання, де діти зможуть ближче познайомитися і дізнатися про досвід військових та волонтерів. Поплести з ними маскувальні сітки, – ділиться планами волонтерка Олена Роца.

Завдання “СІМІС” – відновити довіру і допомогти матеріально

Зруйнований війною Донбас... Зневіра частини місцевого населення у мирному майбутньому та й, зрештою, в житті в цілому... Людям потрібно допомогти відбудувати цей край та подолати розруку й після багаторічного зомбування російською пропагандою – повірити у рідну Україну. Зокрема, для цього і працюють на Донбасі групи цивільно-військового співробітництва (ЦВС). Днями одна із них виїздила до Мар'їнки – майже передмістя Донецька. До частково зруйнованого бойовими діями міста офіцери привезли будівельні матеріали – 1200 рулонів руберойду для ремонту дахів будинків, постраждалих від обстрілів.

...Удосвіта невеличка колона із двох автомобілів: мікроавтобуса групи координації ЦВС та вантажного МАЗа вирушила із Краматорська у напрямку Донецька. Окрім військовослужбовців, до складу групи увійшли представники Донецької облдержадміністрації, яка й направила вантаж у Мар'їнку.

– Цей руберойд ми отримали із Західної України, – розповідає начальник одного з відділів управління з питань цивільного захисту, мобілізаційної та оборонної роботи Донецької обласної державної адміністрації Андрій Костін. – Під контролем Донецької облдержадміністрації на чолі з Олександром Кіхтенком у Мар'їнці виконуватиметься ремонт зруйнованих артилерійськими та мінометними обстрілами дахів будинків – багатоповерхівок, приватних осель, а також приміщення міської бібліотеки.

Для командира групи полковника Івана Зінка цей виїзд був першим у зоні проведення антитерористичної операції. Тому цього разу йому допомагав командир попередньої ротації – полковник Володимир Лямзін, який вже за два з половиною місяці роботи в зоні АТО має серйозний багаж досвіду. Він окреслив найбільш оптимальні з точки зору безпеки й відстані маршрути, ділився під час руху нюансами роботи авто.

Маршрут слідування автовок був

дуже цікавим для новоприбулих членів групи ЦВС, адже більшість із них на Донбасі вперше. Скажімо, проїжджали через вотчину скандально відомого генпрокурора Пшонки – село Сергіївка. Односельці мають віддати належне “донецькому Цезарю”: бодай не все крав – на пластикові вікна та двері у школі батьки не скидалися, – усе оплачене коштом держбюджету! Рідне село, все ж таки...

Новотроїцьке – перше з двох однойменних сіл на цьому маршруті. Поля й городи обабіч дороги засіяні, в основному, на них уже зійшли культури. Приємно: війна цей район не зачепила, життя продовжується. Дітлахи, йдучи до школи, посміхаються й махають військовим. У декого – синьо-жовті стрічки. Офіцери махають у відповідь. На серці – тепло, згадують вони і своїх діточок, які, проводжаючи татусів у дорогу, плели із таких стрічок браслети й фенічки...

Далі – Добропілля. Чи не єдине місто Донбасу, яке не пустило до себе так званих “ДНРівців” – просто закрили для них вхід. І, коли у Краматорську були сепаратисти, тут багато місцевих мешканців фарбували парканні й ворота у жовто-блакитний колір. На території міста – величезні терикони: тут чимало вугільних шахт. Ось – одна з них, “Алмазна”. Неподальк – пам'ятник літаку МіГ-23. Тип літака

вмиль розпізнають офіцери групи, які представляють Повітряні Сили.

Таким чином колона минає ще з десятком населених пунктів, де на підконтрольній Україні території люди живуть мирним життям, і в'їжджає в Курахове. Це досить велике промислове місто з теплоелектростанцією. Мама гуляють із візочками, далі гасають старші діти, хтось поспішає на роботу, а хтось відпочиває на лавах біля входу в парк. Ніщо не видає прифронтового негласного статусу міста, але ж ми знаємо: на початку року воно обстрілювалося й на його околицях гинули люди!

У Кураховому група зустрічається з мар'їнськими чиновниками. Наразі вони живуть тут – бояться залишатися у рідному місті, яке мало не щодня обстрілюється терористами. До колони приєднується й інша група офіцерів цивільно-військового співробітництва, закріплена за даним сектором.

Курахове – контрольний пункт в'їзду-виїзду, на якому військові

автомобілі оминають довжелезну колону вантажівок, що чекають перевірки й дозволу на перетин КПВВ. Кожну із них ретельно перевіряють фахівці Державної фіскальної служби, МВС, СБУ.

І нарешті – пряма дорога на Мар'їнку. Як машин на цій ділянці дороги, так і людей на вулицях міста, зовсім мало – будь-якої миті терористи можуть завдати підступного удару.

Прибувши на місце до Мар'їнського комунального підприємства “Промінь”, офіцери обох груп забезпечують охорону, а робітники підприємства розпочинають розвантаження. Усі намагаються впоратися якнайшвидше, адже і місце небезпечне, і дані розвідки тривожні.

Менш ніж за годину МАЗ став порожнім. Офіцерам групи координації ЦВС залишилося лише перевантажити до машини колег із сектору коробки з подарунками для хлопчиків та дівчаток дошкільного віку. Це – дитячі подарункові

набори, надіслані християнською громадою зі Сполучених Штатів Америки й доставлені в зону проведення антитерористичної операції головою правління Центру сприяння бійцям АТО та вимушеним переселенням “Одеса-мама” Олександром Токарчуком. Призначені вони для дітей, позбавлених батьківського піклування.

Виконавши свою гуманітарну місію, група координації цивільно-військового співробітництва штабу АТО залишає спустошене містечко Мар'їнка, населення якої за рік стрілянини зменшилося удвічі. Попереду – зворотний шлях на Краматорськ та ще чимало відряджень до різних секторів зони АТО, під час яких офіцери групи ЦВС і надалі робитимуть усе для того, аби відновити довіру місцевого населення до держави, до власного війська та усім разом відбудувати Донбас.

*Олексій Тригуб. Із зони АТО.
Фото автора.*

Групі координації цивільно-військового співробітництва, або ж, як називають її офіцерів у військовому середовищі, “сіміки” (від англійської CIMIC, що перекладається як цивільно-військове співробітництво), довелося їхати разом із Сашком Сулейманом до прифронтової Мар'їнки, що поблизу тимчасово окупованого Донецька. Відверто кажучи, професіоналізм цього 39-річного водія вразив офіцерів, настільки вправно він справлявся з керуванням МАЗа-20-тонника, завантаженого будівельними матеріалами для ремонту зруйнованих війною будинків цього містечка. На шляху невеличка колона із МАЗа та мікроавтобуса з офіцерами групи координації декілька разів була змушена розвертатися – не кожна дорога підходила для великої вантажівки. І щоразу Олександр Анатолійович миттєво реагував на ситуацію й вправно розвертав довжелезний далекомір, як називають такі машини. Крім того, в одному з міст, що лежало на шляху групи, буквально на кожному кварталі понад дорогою прохо-

Ас автомобільних шляхів

Велика справа, коли кожен знаходиться на своєму місці, адже професіоналом потрібно бути у будь-якій справі. І особливо це важливо в екстремальних умовах, на війні. Серед таких – водій рядовий Олександр Сулейман, мобілізований минулого року до лав Збройних Сил України.

дила лінія газогону – адже на Донбасі, де підземні води підходять надто близько до поверхні землі, традиційно прийнято не вкопувати труби в землю, а проводити газогін над землею. Щоразу офіцери, які їхали в мікроавтобусі, стурбовано оберталися після проїзду під трубою: як проїде високий тентований МАЗ?.. Але ж Сашко Сулейман щоразу підтверджував свою характеристику, яку, проїхавши з ним лише якихось півгодини, дав йому старший машини, офіцер групи координації ЦВС підполковник Андрій Твердохліб:

– Водій від Бога!..

Ас автомобільної справи виріс на Вінниччині, у селі Комунарівка Калинівського району. Керувати автомобілем Сашко навчився рано. До речі, у його родині вже були автомобілісти, до того ж – військові: дядько Сашко, підполковник Микола Кременюк, командував автомобільною військовою частиною. А коли юнакові прийшов час служити, опинився в Бердичеві, де дислокувався навчальний центр Сухопутних військ. Автомобільний батальйон, до якого потрапив молодий солдат Олександр Сулейман, традиційно був однією з найкращих частин Прикарпатського військового округу та декілька разів поспіль ставав кращим автобатом округу. Тут рядовий Сулейман вивчав водійську науку й відточував свої шоферські навички.

Після армії Олександр так і залишився водієм. Коли розпочалася російська військова агресія проти України, прива-

тний підприємець Олександр Сулейман працював на своєму особистому КаМА-Зі, перевозючи різноманітні вантажі, здебільшого сільськогосподарського призначення. Коли розпочалася третя хвиля мобілізації, він отримав повістку з військомату та навіть не подумав: а чи варто йти? Батьківщина була й залишається у смертельній небезпеці, ворог загрожує не лише територіальній цілісності України, а й самому подальшому існуванню нашого народу, отож, 39-річний рядовий запасу знову вдягнув солдатський однострій та сів за кермо армійської вантажівки.

Спочатку була служба у Черкасах, де мобілізовані водії відновлювали свої професійні навички та згадували військову науку в автомобільному батальйоні, а згодом – Донбас, зона проведення АТО. До військових частин, дислокованих у різних секторах, Олександр Анатолійович ось уже майже рік перевозить різноманітні вантажі. Перші місяці це були боєприпаси, потім їх змінили інші важливі перевезення.

Рік, відпущений урядом для проходження служби військовослужбовцями, призначений за мобілізацією, невдовзі спливає, та ті, кому доводиться мати справу із рядовим Олександром Сулейманом, щиро сподіваються, що на його місце прийдуть не менш підготовлені професіонали керма. Ну, а йому всі вони бажають скоршого повернення додому, до сім'ї. Ну і, традиційно вже, бажають якнайкоршої Перемоги!

*Олексій Тригуб. Із зони АТО.
Фото автора.*

Південь країни під надійним захистом

Символічно, але саме 9 травня 2015 року, коли український народ відзначав 70-ту річницю Перемоги над фашизмом, підрозділи Варшавсько-Одеської ордену Суворова III-го ступеня зенітної ракетної частини, де командиром полковник І. Колесник, заступили на бойове чергування із захисту повітряних просторів півдня України. Безумовно, це надихнуло воїнів на ратну службу й бездоганне виконання службових обов'язків.

Знаковим є й те, що підрозділ, який заступив на бойове чергування, нестиме службу на щойно відремонтованій техніці. Крім того, на початку травня особовий склад взяв участь у командно-штабних тренуваннях. До них були залучені чи не усі підрозділи частини: понад чотири сотні військовослужбовців та 200 одиниць техніки.

Підрозділи виконували практичні дії щодо згортання та розгортання техніки в нових районах зосередження, виконували нормативи з виявлення та умовного знищення цілей, провели практичні заняття з особовим складом із надання першої медичної допомоги в польових умовах, створення хибних позицій.

У свою чергу, підрозділи забезпечення виконували завдання та закріпили практичні навички із ремонту техніки, приготування їжі, підвозу питної води, заправки техніки. А підрозділи управління бойовими діями проводили тренування із передачі управління із стаціонарного командного пункту – до запасного.

Кожен військовослужбовець частини на особистому прикладі усвідомив, що під час навчань всі дії доводяться до автоматизму, рухи стають чіткішими та впевненішими, підвищується бойовий вишкіл, моральний дух стає міцнішим, а колектив – згуртованішим.

У кращий бік керівництвом навчань було визначено майорів О.Павлова, А.Верченка, капітанів О.Шиманського, В.Петрішина, О.Аплевича, старшого лейтенанта І.Рябіка, старшого солдата В.Нечолова та солдата А.Зайца.

29 ТРАВНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МИРОТВОРЦЯ ООН

За оцінками експертів різних міжнародних організацій, Місія ООН у Ліберії, як і Місія ООН у Кот-д'Івуарі вже визнана успішною. Левова частка цього успіху належить українським миротворцям, які щодня на штатних Мі-8 та Мі-24 виконують патрулювання кордонів, здійснюють підтримку та прикриття з повітря військ Місії у ході проведення миротворчих операцій, проводять медичне транспортування, пошуково-рятувальні роботи, доставляють у різні куточки країни гуманітарні вантажі, продукти харчування, медикаменти тощо. Враховуючи транспортну інфраструктуру Ліберії, повітряний транспорт є чи не єдиним засобом зв'язку між невеличкими поселеннями у непрохідних джунглях та цивілізацією. Щодо Кот-д'Івуару, то екіпажі вертолітної

80 відсотків особового складу 56-го окремого вертолітного загону Місії ООН у Ліберії чергової – 20-ї ротації – брали участь в антитерористичній операції. За проявлені мужність і героїзм більшість з них нагороджені орденами та медалями.

ту провели в африканському небі майже 56 000 годин, перевезли 215 000 пасажирів та більше 6 500 тонн вантажу. За цими кількісними показниками — щоденна копійка праця кожного українського миротворця: льотчика, спеціаліста інженерно-авіаційної служби, зв'язку, логістики, підрозділу охорони. Ці цифри, як і якість та результативність виконаних польотних завдань, не лише засвідчують професіоналізм особового складу українського вертолітного загону, а й додають авторитету вітчизняному війську, прим-

дження, процедуру сертифікації, особовий склад загону прибув на африканський континент та, перейнявши повноваження, приступив до виконання миротворчих завдань. Водночас військовослужбовці попередньої – 19 ротації – замінили своїх побратимів на передовій.

Більшість льотчиків підрозділів армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України мають великий досвід миротворчої діяльності, завдяки якому професійно виконують бойові завдання в рамках антитерористичної операції на сході країни.

групи нашого загону на вертольотах типу Мі-24, знищивши склади зі зброєю та боєприпасами, запобігли розгортанню збройного конфлікту в країні. Неодноразово даючи оцінку діяльності українському миротворчому контингенту, керівництво Місії ООН у Ліберії наголошувало, що без льотчиків 56-го окремого вертолітного загону більшість завдань було б неможливо виконати.

За час виконання завдань Місії ООН у Ліберії, а з 2012 року і операції ООН у Кот-д'Івуарі, в якій задіяна вертолітна група 56-го окремого вертолітного загону, екіпажі національного континген-

тують авторитет держави.

Сьогодні миротворчі завдання під егідою ООН на африканському континенті виконують військовослужбовці чергової – двадцяті ротації 56-го окремого вертолітного загону Місії ООН у Ліберії під командуванням військового льотчика першого класу полковника Петра Пліса. Основу загону, що формувалася на базі окремої бригади армійської авіації Оперативного командування "Південь" Сухопутних військ Збройних Сил України, склали військовослужбовці, які в рамках антитерористичної операції виконували бойові завдання на сході країни. Пройшовши етапи бойового злаго-

Період адаптації пройшов дуже швидко як для військовослужбовців національного контингенту Місії ООН у Ліберії, так і для особового складу вертолітної групи загону, котра у складі 31 миротворця, під головуванням заступника командира 56-го ову підполковника Руслана Мінакова відбула до Кот-д'Івуару, для виконання завдань Місії ООН у цій країні. Напружений ритм льотної роботи тільки сприяв цьому. Доволі часто для виконання завдань, спланованих Центрами повітряних операцій Місії ООН Ліберії та Кот-д'Івуару, піднімалися відразу п'ять Мі-8 МТВ та три Мі-24. У Ліберії, зокрема, польоти здійснювалися як з основного вертолітного майданчика національного контингенту, що дислокується на аеродромі RIA (Міжнародний аеропорт Робертсфілд), поблизу базового табору українських миротворців, так і з майданчика Грінвілл. На інтенсивності польотів не позначалися ні важкі кліматичні умови, пов'язані із сезоном дощів, що якраз вступив у повну силу, ні спалах у країні лихоманки Ебола. Втім, остання внесла певні корективи в усю життєдіяльність загону – як в побуті, так і під час виконання завдань. Фактично з перших днів перебування у Лібе-

Засвідчуючи

12 років триває миротворча місія ООН у Республіці Ліберія. 12 років день у день, у складних кліматичних умовах африканського континенту, де сезон дощів із денною температурою +35 при майже 100-відсотковій вологості змінює нищівна спека із нав'язним із Сахари харматаном, українські блакитні шоломи спільно з миротворчими контингентами інших країн підставляють плече допомоги ліберійцям, підтримують мир та безпеку в країні. Введений рішенням Ради Безпеки ООН у країну в 2003 році, багатонаціональний миротворчий контингент фактично зупинив багаторічну громадянську війну, не дав розгорітися містечковим збройним сутичкам, які у повсякденний період мали місце у різних графствах країни. У Ліберії відбулися сенаторські вибори, вибори президента, запрацював уряд, ухвалені перші доленосні рішення на розквіт та добробут країни...

чну документацію, уточнено транспорт та маршрути для проведення медичної евакуації інфекційних хворих до військового госпіталю вищого рівня. Медики загону пройшли відповідний курс навчання, організований при штабі Місії ООН у Ліберії. Кількість контактів з місцевим населенням була зведена до мінімуму. Усі завдання поза межами загону українські миротворці виконували в спеціальних засобах захисту, після повернення на базові місця розташування медики загону проводили дезінфекцію вертольотів та транспортних засобів. Стан здоров'я військовослужбовців був під постійним контролем.

На допомогу уряду Ліберії у

миролюбну політику держави

боротьбі з небезпечним вірусом до країни прибули медики Всесвітньої організації охорони здоров'я, Червоного Хреста, представники Всесвітньої продовольчої програми. Фактично щодня екіпажі національного контингенту, крім виконання вже звичних польотних завдань, залучалися до польотів в інтересах цих міжнародних організацій. Паралельно у країну ввійшли підрозділи Збройних сил Сполучених Штатів Америки, які в рамках Місії "Операція "Об'єднана підтримка" у графствах Ліберії розпочали будівництво лікарень. Один із авіаційних підрозділів американських ВПС, що має на озброєнні вертольоти типу MV-22 "Osprey", розмістився фактично на території Міжнародного аеропорту Робертсфілд (RIA), поруч з вертолітним майданчиком українського миротворчого контингенту. Згодом тут з'явилися екіпажі на вертольотах типу "Chinook" та "Black Hawk".

Неодноразово командування національного контингенту, враховуючи досвід виконання польотних завдань в африканському небі, особливості сезонних метеорологічних процесів та обізнаність щодо реального стану авіаційних майданчиків для посадки, консультувало екіпажі американських авіапідрозділів, обговорювали ключові моменти спільного використання повітряного простору та пов'язані з цим питання безпеки польотів. У свою чергу, медики

ки Ебола і пов'язані з нею перестороги українські миротворці не змогли здійснити своє волевиявлення під час парламентських виборів. З цих же причин і у Ліберії були перенесені вибори до сенату країни. Планувалося, що вони відбудуться 14 жовтня, та з огляду на небезпеку були перенесені на 20 грудня 2014 року.

Забезпечення виборчого процесу у Ліберії було одним з головних завдань для військовослужбовців загону 20-ї ротації. За тиждень до виборів наші екіпажі у найвіддаленіші куточки країни доставляли скриньки для голосування та виборчі бюлетені, забезпечуючи право вибору кожного ліберійця. А під час голосування, як і наступного дня, екіпаж Mi-24

офіцерського корпусу Міністерства охорони здоров'я та соціального забезпечення США, які в одному з розгорнутих в польових умовах госпіталів, що знаходився поблизу базового табору українських миротворців, лікували інфікованих небезпечним вірусом, ділилися з лікарями загону досвідом щодо вжиття превентивних заходів, діагностування та лікування хворих на лихоманку Ебола. Варто зазначити, що у цьому шпиталі пройшли лікування 37 пацієнтів, у 20-ти вірус Ебола не підтвердився, а з 17-ти хворих врятувати вдалося лише 9 інфікованих. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, внаслідок спалаху у Ліберії лихоманки Ебола загинули майже 5000 чоловік. З вересня 2014 року у країні щотижня реєстрували понад 400 випадків поширення вірусу. Втім командуванню загону, медичним працівникам вдалося не допустити захворювання небезпечним вірусом особовим складом національного контингенту.

Власне, через спалах лихоман-

постійно знаходився у повітрі, здійснюючи патрулювання районів столиці країни м. Монровії. Водночас на аеродромах RIA, Грінвілл та військової бази ООН Карі Кемп екіпажі вертольотів Mi-8 та визначений склад наземних служб забезпечення перебували в постійній готовності до дій у разі виникнення позаштатних ситуацій. Знову ж таки, з огляду на питання безпеки екіпажі Mi-8 та Mi-24 працювали і напередодні виборів, під час візиту до Ліберії Генерального секретаря ООН Па-на Гі Муна.

Паралельно з виконанням завдань Місії у загоні регулярно проводилися заходи навчально-бойової підготовки. Їх основний лейтмотив – вдосконалення льотних навичок особового складу вертолітних ланок загону. Для прикладу, в загоні вже проведено 15 нічних льотних змін, у ході яких льотний склад відповідно до рівня фахового вишколу виконував різноманітні вправи, передбачені курсом бойової підготовки, систематично проводилися навчально-

вдань відповідно до курсу бойової підготовки.

Розповідаючи про інтенсивність та різноплановість польотних завдань, які виконуються екіпажами вертольотів Mi-8 та Mi-24 в повітряних просторах Ліберії та Кот-д'Івуару, потрібно наголосити, що одна із ключових ролей у якому їх виконанні належить спеціалістам інженерно-авіаційної служби загону. Саме вони забезпечують справність повітряних суден, а відповідно – і безпеку польотів. На базовому аеродромі українського миротворчого контингенту спеціалісти ІАС проводять регламентні роботи та ремонт авіаційної техніки загону, в тому

Кот-д'Івуару якісно та професійно виконати майже 1500 польотів.

Вертолітний загін у Ліберії – це повноцінний військовий організм. Для забезпечення його життєдіяльності до штату загону входять усі необхідні підрозділи та служби, військовослужбовці яких, кожен за своїм напрямком, в умовах постійного жорсткого графіка забезпечують виконання покладених на них завдань. Від професіоналізму кожного миротворця національного контингенту, незалежно від фахової приналежності, залежить бездоганне виконання зобов'язань з підтримки миру та безпеки у країнах африканського континенту.

Майстерність та професіоналізм українських миротворців відзначив виконуючий обов'язки спеціального представника Генерального секретаря ООН в Ліберії містер Антоніо Віджеланте під час нагородження особового складу національного контингенту

За одну годину нальоту вертольота типу Mi-8 до бюджету держави надходить 3500 доларів, а вертольота типу Mi-24 – 4100 доларів. Ці зароблені українськими миротворцями кошти є солідним підґрунтям для закупівлі нової чи ремонту та модернізації наявної авіаційної техніки вітчизняного війська.

тренувальні польоти на бойове застосування з відпрацюванням питань виходу на ціль та її знищення за вказівками авіанавідника, польоти з проведення пошуково-рятувальних операцій з практичним виконанням рятувальних робіт у режимі висіння над водною поверхнею.

Потрібно зазначити, що серед усіх національних контингентів, які під егідою ООН виконують миротворчу місію у Ліберії, лише українські миротворці здійснюють авіаційні завдання з пошуку та евакуації потерпілих як і з суші, так і з водної поверхні. Щодня для виконання таких завдань у 30-хвилинній готовності перебуває визначений екіпаж та рятувальники загону. На рахунок українських миротворців різних ротацій – десятки врятованих життів. Були випадки, коли українські льотчики проводили евакуацію людей з кораблів, що знаходилися у відкритому океані. Здійснювали це не лише за допомогою підйомного пристрою та лебідки з режиму зависання над кораблем, а з реальним приземленням на палубу.

Місія ООН у Ліберії висуває високі вимоги до льотчика національного контингенту. Так, командир екіпажу повинен мати не менш як 1000 годин нальоту, з них – 250 годин на вертольоті вказаного типу, що експлуатується. Це обов'язково враховується Командуванням армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України при формуванні складу вертолітних ланок майбутнього миротворчого контингенту. Втім, з огляду на майбутнє, місце знаходиться не лише для досвідчених льотчиків, а й для молоді.

За час виконання завдань Місії ООН у Ліберії, завдяки спланованим заходам навчально-бойової підготовки, командуванню і особовому складу національного контингенту вдалося підняти рівень класної кваліфікації чотирьох льотчиків. Кожен з них пройшов курс теоретичної підготовки з обов'язковим оцінюванням з кожної дисципліни та виконав практичні залікові вправи з техніки пілотування, навігації та бойового застосування. На сьогодні льотчики готові до ведення бойових дій вдень у простих метеоумовах та вже приступили до відпрацювання наступних за-

числі, вертольотів типу Mi-24 вертолітної групи загону, дислокованої в Кот-д'Івуарі. Обсяг робіт, який щодня виконується, достатньо великий. Високі температури та підвищена вологість повітря у сезон дощів негативно впливають на технічний стан авіаційної техніки, тому щодня спеціалісти ІАС ретельно працюють над забезпеченням безаварійної експлуатації вертольотів.

Нещодавно для якісного і успішного виконання завдань Місії в жорстких африканських умовах миротворцям національного контингенту з України військово-транспортним літаком Іл-76 Повітряних Сил доставлено необхідну техніку та майно. Для якісного проведення регламентних робіт та ремонту авіаційної техніки загону було отримано авіаційний двигун та два комплекти лопатей. Один із них спеціалісти ІАС вже встановили на вертольоті Mi-8 МТВ. А загалом, з початку ротації, підтримуючи справність авіаційної техніки, спеціалістами ІАС на вертольотах Mi-8 та Mi-24, згідно з регламентом технічної експлуатації авіаційної техніки, майже 500 разів виконані різні види підготовок, проведено 158 паркових днів, на 8-ми бойових машинах виконані регламентні роботи та 12 періодичних оглядів. На вертольоті Mi-24 проведено заміну двигуна. Справний стан авіаційної техніки дозволив екіпажам Mi-8 та Mi-24 в повітряних просторах Ліберії та

відзнаками ООН – медалями "За службу миру".

– Позиція уряду України говорить про миролюбну політику вашої держави, підтверджує статус України як надійного партнера Організації Об'єднаних Націй! Незважаючи на непрості часи, ваша країна направляє підрозділи Збройних Сил України до складу миротворчих сил ООН для підтримки миру і безпеки на континенті, – підкреслив Антоніо Віджеланте.

Самі ж миротворці, підтверджуючи слова високопосадовця, зауважують, що найголовнішою оцінкою їхньої діяльності є ставлення до них самих ліберійців. Повсякчас привітні усмішки, вітальні жести говорять про те, що українських миротворців тут люблять і поважають: люблять за чуйне серце та щире серце, поважають за професіоналізм.

Сергій Фурдик.
Ліберія.

P.S.: За час виконання миротворчих завдань особовим складом чергової – двадцятої ротації 56 окремого вертолітного загону Збройних Сил України наліт екіпажів вертолітних ланок сягнув майже 2200 годин. Перевезено понад 4000 пасажирів та майже 125 тон вантажу. У середньому наліт на одного льотчика становить понад 136 години. Зокрема, на вертольотах Mi-8 – 146 годин, а на вертольотах Mi-24 – 120 годин.

Безстрашні гвардійці

У Міжнародному центрі миротворчості і безпеки Академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного у Яворівському районі на Львівщині тривають спільні українсько-американські тактичні навчання “Безстрашний гвардієць-2015”. Тренування проходять в режимі максимальної відкритості для преси. Щодня американський військовий фахівець зі зв'язків з громадськістю зустрічає на контрольно-перепускному пункті полігону до десяти українських і міжнародних журналістів. На цілий день він стає терплячим помічником для преси. Це дозволяє попередити розповсюдження неправдивої інформації щодо навчань.

Зараз 325 українських гвардійців перетнули вже своєрідний “екватор” свого вишколу. Від 20 квітня, дня, коли розпочалися навчання, минуло трохи більше місяця. Ще один місяць – і гвардійці пройдуть весь курс підготовки та повернуться в пункти своєї дислокації, а потім і в зону проведення антитерористичної операції. З собою вони заберуть американське екіпірування, з яким тренувалися працювати ці два місяці. Це і автомобілі, і радіосистеми, і прилади нічного бачення та шоломи і бронезилети. Усі гвардійці – контрактники, військовослужбовці штатних підрозділів. Тож здобути знання не розпорошаться. В підсумку в складі Національної гвардії з'являться повноцінні злагоджені, добре оснащені підрозділи, усі військовослужбовці яких будуть однаково мислити на полі бою, матимуть однакові знання і екіпірування.

Українські гвардійці ставляться до навчання сумлінно. Вісімдесят відсотків з них багато часу воювали в зоні антитерористичної операції. Там відчули радість перемоги і біль втрат. В деяких підрозділах були загинувші і поранені. Тож бійці охоче вчать, аби в майбутньому бити ворога успішніше. Також участь у навчанні беруть професійні бійці елітних підрозділів, таких, наприклад, як “Ягуар”.

Тренують бійців досвідчені військовослужбовці 173-ї повітрянодесантної бригади армії США. Вишкіл проходить за типовою для американської армії програмою. Вона включає у себе практично всі необхідні для солдата види підготовки: вогневу, фізичну, інженерну, тактичну, спеціальну, медичну. Типове навчальне місце – це галявина або намет в лісі.

На одному з майданчиків американці побудували цілу вулицю з фанерних будинків. Тут відпрацьовуються бойові дії в населеному пункті. Успішне ведення бойових дій на вулицях, де ворог може ховатися за кожним кутом і у кожному вікні, потребує особливих знань і вмінь. Американські інструктори володіють цими навичками досконало і наполегливо вчать цій бойовій роботі українських гвардійців. Практично біля кожного гвардійця ходить американський інструктор. Він навчає українця всього – куди дивитися і направляти зброю, коли і як починати рух вперед, як мовою жестів і дотиків спілкуватися з командиром та іншими бійцями групи. Поруч з фанерними будинками на траву нанесені білі смуги. Вони позначають стіни будівлі. Гвардійці заходять в будинок, який замість стін має лише смуги. Це дозволяє інструкторам та бійцям бачити дії один одного і ефективно тренуватися.

– Стоп! – каже американець українцю. – Коли ти виходиш з приміщення, то чомусь опускаєш зброю. Так не годиться. Ти маєш на тренуванні позбутися цієї звички. В бою це зекономить тобі час.

Все починається знову.

– Стоп! – знову зупиняє інструктор гвардійців. – Ти торкаєшся плечима стін. Це зайвий шум, який тобі не потрібен. Будь близько до стіни, але не торкайся її.

Тренування продовжується. До кінця дня бійці вже діють злагоджено і впевнено.

Всі дії гвардійців мають бути доведені до автоматизму. Підхід американців до війни – ґрунтовний і ретельний. Наприклад, якщо медична підготовка бійця дозволить врятувати більше життів солдатів, то вони будуть витрачати сотні навчальних годин на медичні тренування.

– На полі бою важливо правильно вміти транспортувати поранених – відповідно до характеру ран, – розповідає інструктор медичної підготовки Джастін Уоррен. – Наприклад, якщо у солдата пошкоджена нога, то не можна його транспортувати за ноги. Тому чим більше різних способів евакуації ми тут навчимо, тим більше можливостей буде у

солдатів в екстремальних умовах зберегти своє життя і здоров'я. Це є найважливішим для солдата. Тож ставитися до таких тренувань треба з максимальним зав'язанням.

В лісі проходять майже всі заняття. На одній галявині гвардійці вчать обшукувати затриманих, на іншій – правильно пересуватися під час бою. Поруч в наметі – заняття з оперативної підготовки для командирів. Після занять – практика на місцевості.

– Ми вже багато чого навчилися, – розповідає старший лейтенант на ім'я Вадим, командир роти спецпідрозділу “Ягуар”, – відмінностей у наших підходах і американських – чимало. От, наприклад, ми на блокпостах оглядаємо автомобілі і людей безпосередньо на дорозі. Тепер ми розуміємо, що в такому випадку зловмиснику легше втікти. А американці обладнують для цього спеціальний майданчик десь поруч. Це безпечніше і логічніше. Транспорт у такому випадку оглядати легше і безпечніше. Також у американців передбачені групи швидкого реагування у складі до п'яти бійців, які перебувають на прихованих позиціях і за певним сигналом готові прийти на допомогу своїм товаришам на контрольно-перепускному пункті. Щоразу інструктори діляться з нами маленькими хит-

роцями. Зокрема, як лише за допомогою піску можна замаскувати своє обличчя так, що його не буде видно з відстані й у 10 метрів. Або як за допомогою звичайної сітки два на півтора метри розміром можна замаскувати себе таким чином, що пошукові групи і з трьох метрів не зможуть виявити позицію солдата. Все, що стосується засідок, – в цьому американці також на висоті. І всього цього вони нас навчають. Спілкуватися з ними легко. Ми звикли до них. Вони – до нас. Все йде за графіком. Та й ми стараємося. Ось ми мали відпрацювати вправу з метання гранати. Американці запропонували нам свою мішеневу обстановку. А ми запропонували свою. Разом ми її три рази змінювали і максимально наблизили до бойової. Також змінили умову – не так як у нас виконується – одна граната на відстань 20 метрів по рубежах. А зробили перебігання, кидання з-за укріплення і влучання у вікно. Ці умови важчі, але вони більше відповідають реальним бойовим. Найголовніше: за цей місяць ми добре підготували корегувальників артилерійського вогню. Заняття для них були підготовлені на дуже високому рівні. Корегувальники ґрунтовно вивчали теорію, а потім – займалися на практиці. Вони самостійно надавали координати, за якими артилеристи потім вели вогонь по цілях. Практично усі гвардійці склали іспит на відмінно. Далі підуть заняття на техніці, будемо відпрацьовувати дії з бронетранспортером. Вже відпрацьовуємо дії в лісі та в місті. Додали до цих вправ ввідну – командир

відділення та його підлеглі мають працювати в умовах сильного шуму. В лісовій тиші керувати людьми легко, та коли йде бій – тихо не буває ніколи. Ми ж готуємо бійців до реальних бойових умов, тож максимально ускладнюємо вправу. Окрема увага – підготовці антитерористичних груп. Діяти наші групи на території, де будуть встановлені вибухові пристрої, розтяжки та міни. Якщо коротко, то все як у житті.

На одному з навчальних місць інструктор на землі зробив макет місцевості. Тут за допомогою пластикових іграшкових солдатів солдатам справжнім американський спеціаліст показує, як організувати засідку і діяти у ній.

– Головне – розуміння темпу, а темп виконання завдання швидкий, розуміння того, як правильно діяти, – розповідає про свою ро-

є заняття з інженерної підготовки та тактики. Ми, десантники, вже не раз брали участь у спільних навчаннях з американськими десантниками. Це і “Раніт Трайдент”, і “Кленова арка”. Тож багато чого вже навчилися. Бачу, що гвардійцям дуже цікаві тактичні заняття. Наприклад, обшук будівлі, здобуття розвідувальної інформації, спілкування з місцевими мешканцями. Американці звертають увагу, як поводитися так, аби не образити людей з різними поглядами і віросповіданням. Все чітко регламентовано, все поділяється на деталі.

Також серед військових є й офіцери Академії Сухопутних військ. Вони вивчають досвід американських десантників, аби потім передати корисні знання курсантами вишу.

– Наше завдання – вивчення передового досвіду американських десантників та впровадження його в систему бойової підготовки української армії, – розповідає спостерігач, старший викладач тактики в Академії Сухопутних військ підполковник Володимир Хоменко. – Вже можна стверджувати, що медична підготовка американської армії є значно кращою за нашу. Кожний американський солдат володіє навичками, якими у нас володіють підготовлені медичні інструктори. Друге, що, на мою думку, варто впроваджувати у нас, це зачистка будинків та проходження густозаселеними районами. В нашій бойовій підготовці в цьому напрямку – велика прогалина. Зараз інструктори лише починають підготовку гвардійців до дій в місті, але я бачу, що кожний з американців діє на автоматизмі незалежно від свого номера в бойовому розрахунку. Я вважаю, що і наші військові мають діяти в місті так само досконало.

Американські інструктори запевняють: двох місяців достатньо для базової підготовки бійця. Та найбільш важливим є інше. Це бойова злагодженість підрозділу.

– Я приїхав в Сполучені Штати Америки з України, з міста Івано-Франківськ, коли мені було десять років, – розповідає про себе молодший сержант армії США Олександр Скрипнічук. – Після терористичної атаки на хмарочоси Нью-Йорка вирішив піти на службу в армію. Дев'ять тижнів тривала моя базова програма підготовки. Потім я пройшов підготовку як парашутист і вже за шість місяців вирушив в Афганістан. Тож два місяці – це мало. Та тут ми не лише готуємо кожного окремого бійця. Ми вчимо їх діяти разом, як один підрозділ. Ми бачимо, як щодня зростає їхній бойовий потенціал. Мені це подобається бачити, бо це означає, що вони зможуть захистити Україну. Мати добре підготовленого солдата та солдатів, які добре працюють у великих групах, – це найважливіше. Сотня солдатів, які можуть працювати як одна велика група, сильніша за тисячу солдатів, які не готувалися воювати разом. Ми тренуємо їх діяти як одна велика група, як одна організація. Думаю, що це їм дуже допоможе.

Навчання триватимуть до осені. За цей час буде підготовлено три підрозділи гвардійців чисельністю у 325 бійців кожний. Американці не лише навчають їх, а й забезпечать сучасним обладнанням: екіпіруванням, радіосистемами, індивідуальним та захисним спорядженням та приладами нічного бачення.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.
Фото автора.

Випускників шкіл – на навчально-польові збори

Ми вже писали про школу-ліцей у селі Стрижавка, учні якої всіляко допомагають нашим бійцям в АТО. Військовослужбовці також не залишаються в боргу перед підростаючим поколінням. Так, нещодавно в одній з місцевих військових частин для учнів одинадцятого класу були проведені навчально-польові збори.

Випускникам показали озброєння, яким користуються військово-службовці при несенні чергування, провели майстер-клас з його розбирання та збирання. Бажаючи серед присутніх хлопців та дівчат мали змогу і самі потренуватися та вкластися в норматив.

17-річний Ігор Бадаєв – один з тих, хто наважився взяти до рук зброю та не з прихованою цікавістю намагався дізнатися про неї побільше:

– Такі заняття, звичайно кращі, ніж в школі. Цю ініціативу потрібно підтримувати й надалі. Я раніше вже стріляв з автомата, разом з покійним дядьком. Він в мене був спецпризначенцем. Після закінчення школи хочу вступати у військовий виш в Харкові. Якщо доведеться б воювати, то без вагань пішов би. Хоча більшість і боїться війни, проте патріотизм та любов до Батьківщини дають сили йти далі, – пере-

конаний хлопець.

Поки старшокласники навчались приміряли бронежилет та каску, викладач предмета “Захист Вітчизни” Микола Петренко розповів, що в минулих роках учні мали змо-

гу не тільки потримати зброю, а й постріляти з неї на полігоні:

– Зараз на предмет виділяється півтори години на тиждень в першому півріччі і дві – в другому. І то – тільки для учнів 10-11 класів. На-

разі плануємо ще з 8-го класу проводити патріотичне виховання. А для цього потрібно не тільки розширити програму, а й обладнати кабінет макетами сучасної зброї. В таких умовах дитина зможе чогось навчитися і щось запам'ятати, – запевняє викладач.

Військові провели для учнів екскурсію по частині та показали основні елементи військової служби кожного солдата. А на плацу випускники вишикувалися за зростом та заспівали Гімн України під час

підняття Державного Прапора. Найкращі діти пригостили справжнім солдатським чаєм та різноманітними смаколиками.

Самі військовослужбовці запевняють, що такі уроки патріотичного виховання якнайкраще сприяють вихованню свідомої молоді. Тим більше зараз, коли сприйняття реальних подій в країні потребує певної підготовки та знань усіх громадян України.

Ярослава Марченко. “Крила України”. Фото автора.

Перезавантаження “Захисту Вітчизни”

Будемо відвертими, в останні роки навчальній дисципліні “Захист Вітчизни”, яку вивчають учні 10-11-их класів загальноосвітніх шкіл, приділялося, м'яко кажучи, мало уваги. Причому, як на державному рівні, так і безпосередньо у школах.

Але реалії сьогодення показали, що підростає покоління необхідно не тільки навчати загальноосвітніх дисциплін, але й готувати молодь фізично та морально, виховувати їх справжніми патріотами, здатними будь-якої хвилини стати на захист незалежності та територіальної цілісності своєї Батьківщини. Отож, стає очевидним, що підходи до допризовної підготовки необхідно кардинально змінювати: знаходити нові форми та методи, підвищувати рівень методичної майстерності самих викладачів, відновлювати навчально-матеріальну базу, збільшувати кількість навчальних годин предмета.

ту. Слід зазначити, що цей музей містить унікальні експозиції з історії вузу, зародження протиповітряної оборони, героїчних сторінок історії війн та воєнних конфліктів буремного ХХ століття, історії розвитку космонавтики та військ ракетно-космічної оборони. Створено також окрему залу з експозицією, яка відображає участь військовослужбовців інституту в бойових діях у зоні проведення АТО.

Збори урочисто відкрив на спортивному комплексі інституту заступник голови – керівник апарату Житомирської обласної державної адміністрації В'ячеслав Поліщук, який звернувся до учасників заходу зі словами привітання та наголосив на важливості предмета “Захист Вітчизни”.

– Ми перші в Україні, перша область, яка проводить такі збори, – зауважив він, виступаючи перед журналістами. – Вивчивши отриманий досвід, ми будемо виходити з пропозицією запровадження цієї ініціативи в інших регіонах.

У рамках навчальних зборів було проведено ряд показових і практичних занять. Вони були спрямовані на більш якісне опанування старшокласниками знань про завдання Збройних Сил України та інших військових формувань, основи захисту Вітчизни, цивільного захисту, медико-санітарної та воєнної підготовки. Також було проведено семінар із обміну досвідом із питань військово-патріотичного виховання шкільної молоді.

Під час проведення занять проходила виставка зразків стрілецької зброї, де викладачі могли ознайомитися з її сучасними зразками.

Усі учасники зборів виявляли зацікавленість та серйозне ставлення до всього, що демонстрували та розповідали фахівці військового інституту. Так, викладач предмета “Захист Вітчизни” з Вінниччини Анатолій Півторак висловив свою думку щодо зборів так:

– Захід цей дуже важливий. У 90-х роках уся навчальна та бойова зброю, макети та обладнання зі шкіл було вилучено, і тільки тепер починаються дискусії про відновлення навчально-матеріальної бази предмета.

Вчитель з Житомирщини Сергій Гречаний висловив таке побажання:

– Враховуючи агресію з боку Російської Федерації та затяжний характер воєнного конфлікту, влада повинна в найкоротший термін переглянути підходи у напрямі збільшення уваги до предмета “Захист Вітчизни”.

Під час проведення зборів було відпрацьовано пропозиції щодо вирішення проблемних питань як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. Розробити державну програму національно-патріотичного виховання громадянина України, передбачити збільшення фінансування установ та структур позашкільної освіти, організацій та об'єднань патріотичної спрямованості, центрів військово-патріотичного виховання та виділення коштів для утримання і функціонування кімнат для зберігання зброї у навчальних закладах – саме ці проблеми потребують розв'язання на загальнодержавному рівні.

Є також питання, які потребують вирішення на рівні Міністерства освіти і науки України та Міністерства оборони України. Серед

них – впровадження єдиної за змістом базової навчальної програми для закладів професійної освіти та вищих навчальних закладів. У загальноосвітніх навчальних закладах слід передбачити проведення допризовної підготовки та вивчення предмета “Захист Вітчизни” в обсязі 140 годин з виділенням двох годин на тиждень для вивчення, ввести у загальноосвітніх закладах посаду військового керівника з покладанням на нього обов'язків щодо організації військово-патріотичного виховання у навчальному закладі, створити методичне забезпечення (підручники, плакати, методичні посібники) з метою вдосконалення викладання предмета “Захист Вітчизни”.

Є й завдання, які повинні вирішуватися на місцевому рівні. Місцевим органам державної влади, департаментам освіти і науки обласних державних адміністрацій, закладам післядипломної педагогічної освіти, керівникам закладів освіти пропонується розробити цільові програми військово-патріотичного виховання, використовувати ЗМІ для інформування громадян про хід їх виконання, сприяти діяльності установ, навчальних закладів, організацій, клубів, що спрямовані на військово-патріотичне виховання молоді. Потрібно налагодити ефективну військово-шефську роботу, а саме – співпрацю навчальних закладів із військовими частинами, регіональними військовими комісаріатами, військовими навчальними закладами та військовими кафедрами вищих навчальних закладів. Необхідно розширити мережу гуртків та секцій військово-патріотичного і спортивного спрямування, виділити години на викладання факультативів або курсів за вибором з фізичної культури і предмета “Захист Вітчизни”, проводити заходи військово-патріотичного спрямування за участю батьків та впровадити курси з методики організації та проведення заходів військово-патріотичного виховання у вищих навчальних закладах.

Програма зборів була досить насиченою, тому час пролетів швидко. Залишаючи за декілька днів військового інституту, збагачені новим досвідом, учителі щиро висловлювали вдячність організаторам та викладачам за якісну підготовку та проведення заходів, теплий прийом та гостинність “корольовців”. Та й у рідні школи викладачі предмета “Захист Вітчизни” поверталися не з порожніми руками: кожному учаснику зборів на електронних носіях було надано методичні розробки для проведення занять.

Є не лише надія, але й впевненість у тому, що подібні збори стануть регулярними та будуть запроваджені в усіх регіонах України.

Володимир Наконечний. м.Житомир.

РЕАКЦІЯ

Пентагон посилює протиракетну оборону країни

Міністерство оборони США планує розгорнути на Алясці протиракетний радар дальнього радіусу дії. Щоправда, радар буде встановлено лише за умови проведення обов'язкового дослідження його впливу на навколишнє середовище.

Відповідно до планів, радар повинен запрацювати у 2020 році. Його головне завдання – розширення можливостей із розпізнавання для системи ПРО Сполучених Штатів. Це дозволить значно прискорити реакцію на потенційний ракетний удар. Відповідний відділ Міністерства оборони розпочинає процес дизайну та конструювання радара. Реалізацію проекту вартістю у приблизно один мільярд доларів доручать приватній компанії. Встановити радар планують на існуючій станції Військово-повітряних сил США на Алясці.

Втім, проектом передбачено використання БПЛА і для цивільних потреб: оцінки ситуації внаслідок стихійного лиха чи аварій техногенного характеру. БПЛА буде здатний забезпечити відтворення плану території, запропонувати найбільш зручні під'їзні шляхи та постачати іншу необхідну інформацію. Литва вже виділила на Систему спостереження з повітря НАТО майже 5 млн євро. Окрім того, литовські програмісти розпочали роботи над створенням програмного забезпечення. Перший безпілотник в рамках цієї програми буде представлений у США вже наступного місяця. Також варто зазначити, що підготов-

БЕЗПЕКА

Безпілотники НАТО літатимуть над Литвою

Починаючи із 2017 року над Литвою почнуть виконувати польоти безпілотні системи спостереження, що відбуватиметься в рамках діючого проекту НАТО. Варто зазначити, що у цьому проекті, який стартував ще позаминулого року, окрім Литви участь беруть ще п'ятнадцять країн, а його вартість перевищує 1,5 млрд доларів. Передбачається, що це буде важкий безпілотний апарат вагою близько півтори тонни. Основна мета польотів – розвідка, і в разі можливого воєнного конфлікту він передаватиме дані про противника та можливі цілі.

ка до старту Системи спостереження з повітря триває на території Італії: на військовій базі США створюється головний командний пункт для проведення операцій місії. Тут же будуть розміщені і самі безпілотники. Передбачається, що БПЛА буде здатний перебувати в повітрі майже добу та підніматися на висоту понад 20 км і спостерігати за місцевістю навіть у складних метеоумовах. Оснащений радаром, детекторами рухомих цілей, термовізуальними камерами, іншими засобами спостереження, розвідник може здійснювати спостереження за наземними та надводними об'єктами.

Перший безпілотник в рамках цієї програми буде представлений у США вже наступного місяця. Також варто зазначити, що підготов-

ка до старту Системи спостереження з повітря триває на території Італії: на військовій базі США створюється головний командний пункт для проведення операцій місії. Тут же будуть розміщені і самі безпілотники. Передбачається, що БПЛА буде здатний перебувати в повітрі майже добу та підніматися на висоту понад 20 км і спостерігати за місцевістю навіть у складних метеоумовах. Оснащений радаром, детекторами рухомих цілей, термовізуальними камерами, іншими засобами спостереження, розвідник може здійснювати спостереження за наземними та надводними об'єктами.

Російський авіапром “фсьо”?

Росія не представить жодної нової продукції або інновацій в рамках 51-го Міжнародного авіакосмічного салону “Ле Бурже-2015”.

Такого висновку можна дійти, подивившись офіційно затверджений організаторами паризького авіасалону список зразків нової продукції та інновацій, як повідомляє власний кореспондент Укрінформу.

У переліку компаній, які будуть представляти нові галузеві розробки в Ле Бурже, оприлюдненому на офіційному сайті салону, немає жодної російської.

Загалом організатори салону зареєстрували 314 нових розробок з 22 країн. З назвами компаній і країнами походження, які будуть представляти інновації та нові зразки авіаційної та космічної техніки в Ле Бурже, можна ознайомитися в розділі сайту “Нова продукція та інновації”. Нагадаємо, що Україна представить в Ле Бурже новітній транспортний літак Ан-178.

ПЛАНИ

Німеччина має намір закупити ЗРК MEADS

У Мініборони Німеччини прийняли рішення про виділення фінансування для закупівлі новітнього ЗРК середньої дальності MEADS, який був розроблений ФРН спільно з США та Італією. За даними німецьких ЗМІ, орієнтовна вартість такої закупівлі складе 4 млрд євро. Щоправда, німецькі військові офіційно не підтвердили інформацію ЗМІ, зазначивши при цьому, що остаточно питання вирішиться ближче до кінця червня.

ЗРК MEADS - це перспективна мобільна система ППО/ПРО, призначена для заміни ЗРК “Петріот” у США, “Найк Геркулес” в Італії, а також “Хоук” і “Петріот” у Німеччині.

Розробка системи була покладена на спільне підприємство “MEADS інтернешнл”, до складу якого увійшли італійський підрозділ компанії MBDA, німецька MBDA Deutschland і американська

“Локхід Мартін”. Управління розробкою, виробництвом і підтримкою ЗРК здійснює створена в структурі НАТО організація NAMEADSMO, що у червні 2005 року підписала з

NAMEADSMO “MEADS інтернешнл” контракт на реалізацію етапу проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт в рамках програми створення ЗРК MEADS.

Передбачалося, що після завершення НДДКР США закуплять 48 ЗРК MEADS, Німеччина - 24 та Італія - 9 од. США профінансували 58,3% витрат у рамках програми розробки. Німеччина та Італія забезпечили, відповідно, 25,0% і 16,7% фінансування. Загальні витрати Німеччини на поточний момент за цією програмою оцінюються в 1,1 млрд дол. У лютому 2011 року Мініборони США повідомило, що має намір відмовитися від закупівлі комплексів. Оборонне відомство Німеччини тривалий час коливалося між виходом з проекту і продовженням його фінансування. На поточний момент розробка та випробування основних систем ЗРК MEADS завершені.

АВІАЦІЙНИЙ SECOND HAND

А-10 розлетяться по світу

Компанія Боїнг активно просуває ідею продажу третім країнам виведених зі складу ВПС США штурмовиків А-10 після проведення на літаках комплексу ремонтних робіт. Про це повідомляє flightglobal.com.

Зараз кілька десятків А-10 “Тандерболт” знаходяться на зберіганні в центрі складування авіаційної

техніки в штаті Арізона, і компанія Боїнг вже відремонтувала першу сотню літаків. У компанії наголошують, якщо Боїнг отримає відповідні запити на поставання літаків від іноземних держав, тут можуть відремонтувати ще більше А-10 залежно від потреби. Станом на березень цього року у ВПС США налічувалося 283 штурмовики цього типу.

ВИПРОБУВАННЯ

Відбувся перший політ S-97 Raider

Минулого тижня американська компанія Sikorsky Helicopters вперше підняла в небо свій вертоліт S-97 Raider. Даний вертоліт є штурмовим і надшвидкісним транспортним вертольотом, здатним розвивати максимальну швидкість близько 450 кілометрів на годину завдяки наявності у нього заднього штовхального гвинта. Під час першого польоту, тривалість якого становила одну годину, вертоліт виконав програму з 97 елементів, серед яких – рух по прямій, зависання, розвороти на місці та інші елементи.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

26 РОКІВ У КОСМОСІ

Хаббл святкує чергову річницю

Космічний телескоп Хаббл агентства НАСА, який минулого місяця відсвяткував 25-річчя свого перебування в космосі, днями відзначив нову річницю: чверть століття тому, 20 травня, знаменита автоматична обсерваторія відправила на Землю своє перше фото.

24 квітня 1990 року космічний телескоп "Хаббл" був запущений на борту шатла Discovery, а наступного дня – виведений на розрахункову орбіту. Після місяця контрольних перевірок телескоп побачив своє перше світло і вже 20 травня за допомогою камери WFPC (Wide Field / Planetary Camera) сфотографував кілька зірок.

"Перший знімок був зроблений для того, щоб налаштувати фокус камери", - гово-

рить представник наукового Інституту космічного телескопа в Балтіморі. Незабаром після початку експлуатації Хаббла вчені місії виявили, що космічний апарат був запущений з дефектом головного дзеркала. Ця вада мала серйозну проблему і ставала перешкодою до здійснення деяких запланованих досліджень.

Однак ця історія має щасливий кінець. Як відомо, в 1993 році астронавти зуміли усунути цю проблему, і Хаббл

"придбав гострий зір", яким він славиться і сьогодні.

Завдяки чотирьом додатковим обслуговуючим місіям, здійсненим в період між 1997 і 2009 рр., а також подальшому ремонту та кількох оновлень Хаббл до цього дня продовжує допомагати вченим в розгядках космічних таємниць. Члени команди місії впевнені, що космічна обсерваторія залишиться діючою як мінімум до 2020 року, а можливо, і довше.

МІСІЯ ЗАВЕРШЕНА

Dragon успішно доставив на Землю вантаж з МКС

21 травня роботизована капсула Dragon компанії SpaceX повернулася на Землю, завершивши шосту місію з доставки вантажу на Міжнародну космічну станцію. Космічний апарат Dragon сьогодні є єдиним вантажним перевізником, здатним повертатися на Землю і доставляти з орбітальної лабораторії до 1 400 кг вантажу.

"Ми щойно отримали звістку із Землі про успішне приводнення. Вітаю!" - написала Саманта Крістофоретті, астронавт станції з Італії, після посадки капсули. Безпілотний космічний корабель Dragon приводнився в Тихому океані біля берегів Нижньої Каліфорнії через 5,5 годин після відстиківки від орбітальної лабораторії.

Dragon був запущений 14 квітня з мису Канаверал (штат Флорида) і прибув на космічну станцію три дні потому. Завдання капсули полягало в доставці продовольства і припасів на орбітальну лабораторію. Наступна місія апарата Dragon з доставки вантажу на МКС запланована на 26 червня.

Каліфорнійська компанія SpaceX має контракт з агентством НАСА на суму 1,6 млрд доларів. Контракт передбачає мінімум 12 роботизованих місій з доставки вантажу на МКС. В ролі транспортного засобу виступає космічний апарат компанії Dragon SpaceX. Для його запуску використовується ракета-носій Falcon 9.

Космічне агентство НАСА також уклало контракт, що передбачає поставки вантажу на МКС з компанією Orbital ATK. Компанія отримала 1,9 млрд доларів для здійснення восьми місій за допомогою космічного апарата Cygnus і ракети-носія Antares. Перші дві місії пройшли успішно, проте остання завершилася всього через кілька секунд після старту. Ракета-носій Antares, запущена в жовтні 2014 року, вибухнула.

В даний час компанія Orbital ATK проводить реконструкцію ракети Antares. Для запуску космічного апарата Cygnus в рамках наступної місії з доставки вантажу на МКС буде використана ракета-носій Atlas V, виробником якої є компанія United Launch Alliance. Наступний запуск Cygnus заплановано на кінець 2015 року.

Зараз вантаж на МКС постачають ще два кораблі - японський безпілотний автоматичний вантажний корабель H-II Transfer Vehicle, а також російський космічний корабель "Прогрес".

Ця місія стала четвертою у військово-дослідній програмі, подробиці якої зберігаються в таємниці. Остання місія космоплана X-37B була досить тривалою. Провівши 674 дні в космічному просторі, літальний апарат приземлився в Каліфорнії. Загальна тривалість трьох попередніх місій склала 1367 днів, тобто 3, 5 року.

Про те, як довго триватиме ця місія і

апаратом і управляється дистанційно.

На борту космоплана X-37B, також відомого як OTV (orbital test vehicle - орбітальна лабораторія, що літає), знаходяться матеріали, які тестує агентство НАСА, і експериментальний електричний двигун ВВС.

У ході таємної місії космоплана X-37B були виведені 10 крихітних кубсатів, в тому числі космічний апарат під назвою

ПУСКИ

Секретний міні-шатл ВПС США запущений на орбіту

20 травня таємничий космічний літак ВПС США злетів на орбіту. На борту космоплана знаходиться цілий арсенал техніки для наукових експериментів. Американська ракета-носій Atlas V підняла міні-шатл в повітря над Атлантичним океаном.

де вона закінчується, - представники ВПС США не уточнюють. Публічний коментар про запуск закінчився вже через п'ять хвилин після старту – задовго до того, як космічний літак був виведений на відносно низьку орбіту.

Зовні космоплан X-37B являє собою мініатюрну версію космічного шатла агентства НАСА. Апарат сягає 29 футів в довжину, що становить близько однієї чверті довжини шатла, розмах його крил при цьому становить близько 15 футів.

Як і космічний шатл, космоплан X-37B, побудований компанією Boeing, є апаратом багаторазового використання. Він запускається вертикально, приземляється горизонтально і має достатню кількість місця для тестованих матеріалів і техніки. Космоплан є безпілотним літальним

LightSail, розміром з буханець хліба. За словами Білла Найя, керівника Планетарного товариства, загальна площа полотна після розгортання сонячного вітрила складе 32 кв.м. В основі цієї технології лежить ідея про те, що енергія сонячного вітру здатна підтримувати рух парусника на орбіті. Технологія може застосовуватися в майбутньому для моніторингу сонячної погоди і виявлення астероїдів, які рухаються в бік Землі.

"Ми дуже сподіваємося на те, що вітрило зможе розгорнутися належним чином", - сказав Най після старту. Також він додав, що всі члени команди дуже раді, адже запуск був здійснений за допомогою "високотехнологічної ракети, побудованої в США".

Крихітні космічні апарати мають не так багато місця для палива. Вантажопідйомність такого апарата також невелика.

"Саме мінімальний запас палива кубсатів в даний час і обмежує їх використання, - говорить Джейсон Девіс, цифровий редактор Планетарного товариства. - Ми намагаємося показати, що сонячний вітер може стати свого роду безкоштовним двигуном для кубсатів. Світлові вітрила мають величезний потенціал і можуть вивести використання кубсатів на новий рівень".

В рамках даної місії космічний апарат не підніметься на достатню висоту для того, щоб здійснити довге "плавання" під вітрилами: опір атмосфери, швидше за все, буде штовхати LightSail вниз після того, як вітрила розгорнуться. Згідно з планами інженерів, з того моменту, як кубсат почне вільний політ, його рух триватиме 28 днів.

ДОСЛІДЖЕННЯ КОСМОСУ

Зонд НАСА наблизився до Місяця на мінімальну відстань

Космічний зонд агентства НАСА підійшов до Місяця ближче, ніж будь-коли. 4 травня автоматична міжпланетна станція Lunar Reconnaissance Orbiter (LRO) виконала маневр щодо зміни орбіти. Тепер від південного полюса Місяця зонд відокремлюють 20 км, від північного - 165 км. Дотримуючись колишнього курсу, місячний орбітальний зонд міг наблизитися до південного полюса супутника на 30 км.

"Ми знизили орбіту LRO і наблизили зонд до Місяця. Цей маневр істотно не відрізнявся від попередніх, тому команда місії точно знала, що потрібно робити", - говорить Стів Одендаль, керівник місії LRO з Центру космічних польотів Годдарда агентства НАСА в Грінбелті, штат Меріленд.

За словами Джона Келлера, дослідника місії LRO також з Центру космічних польотів Годдарда, зниження орбіти зонда LRO істотно збільшує точність шести наукових

інструментів космічного зонда.

"Полюси Місяця і раніше представляли собою таємницю для науки. Там є кратери, в які ніколи не проникали сонячні промені і де панують низькі температури", - говорить він.

Для двох інструментів на борту LRO зниження орбіти мало особливе значення. Це лазерний альтиметр LOLA (Lunar Orbiter Laser Altimeter), який використовується для складання точної карти місячної поверхні, і DLRE (The Diviner Lunar Radiometer

Experiment) – апарат для виміру теплового випромінювання місячної поверхні і його змін протягом доби. З наблизенням до місячної поверхні лазери LOLA зможуть надсилати сильніший сигнал, що дозволить детально досліджувати географію північного і південного полюсів Місяця. Що стосується радіометра DLRE, після зміни орбіти він зможе точніше фіксувати перепади денних і нічних температур.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

1 – 7 червня

1 червня 1863 р. у США здійснено перший керований політ на дирижаблі "Аерон-1" без двигуна. Дирижабль міг відриватися від землі, летіти проти вітру і здійснювати плавну посадку. Це відбувалося за рахунок переміщення кабіни і нахилу дирижабля вгору або вниз. Політ відбувався за рахунок скидання баласту.

1 червня 1930 р. засновано Харківський авіаційний інститут ім. М.Є.Жуковського (нині Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського "Харківський авіаційний інститут"), який став найбільшим науковим та навчальним центром підготовки спеціалістів для авіакосмічної галузі України.

1 червня 1935 р. відбувся перший політ американського літака-амфібія S-43 Baby Clipper.

1 червня 1950 р. перший політ здійснив палубний багатопільовий штурмовик з турбовинтовим двигуном Douglas A2D Skyshark (США).

1 червня 1947 р. здійснено перший політ літака Ла-160 - першого в історії радянської авіації літака зі стрілоподібним крилом.

2 червня 1944 р. в Полтаві відбулося відкриття авіаційної бази особливого призначення для човникових польотів бомбардувальників США, командир бази - А.Р.Пермінов.

2 червня 1955 р. засновано космодром "Байконур".

2 червня 1975 р. світовий рекорд швидкості по прямій (на базі 15 - 25 км) на літаку E-133 ОКБ МіГ встановила С.Є.Савицька - 2683,44 км/год.

3 червня 1914 р. відбулося перше застосування авіапілота. Американський винахідник Елмер Сперрі показав прилад у дії. Політ був проведений у Франції на тримісному гідроплані.

3 червня 1942 р. відбулася одна з найбільших морських і повітряних битв Другої світової війни. США в районі атола Мідуей (Гаваї) завдали поразки японським наступальним силам, які прагнули захопити середній пункт на маршруті Азія – Америка.

3 червня 1950 р. перший політ здійснив винищувач-бомбардувальник Republic F-84F Thunderstreak (США).

3 червня 1965 р. американський астронавт Е.Уайт став другою після О.Леонова людиною, яка вийшла у відкритий космос.

4 червня 1784 р. вперше на повітряній кулі на висоту 2590 м піднялася жінка Марі Тібл з Ліона (Франція).

4 червня 1965 р. відбувся перший політ китайського штурмовика Nanchang Q-5 - першого бойового літака китайської розробки, що будувалася серійно.

4 червня 2004 р. почався рекордний за часом навколосвітній переліт на вертольоті - 17 днів 14 год 2 хв 27 с, С.Оліфант-Хоуп на MD500E (Англія).

5 червня 1910 р. відбувся перший у Росії та Україні політ літака вітчизняної конструкції "Кудашев-1", здійснений на Сирецькому іподромі у Києві професором О.С.Кудашевим - київським інженером-конструктором, професором Київського політехнічного інституту (1906–1911), автором конструкції першого діючого літака в Російській імперії.

5 червня 1964 р. перший політ здійснив американський легкий ударний літак з укороченим зльотом і посадкою Helio H-550A Stallion (AU-24A).

5 червня 1965 р. на XXVI Міжнародному аерокосмічному салоні в Ле Бурже були продемонстровані літаки Ту-124, Ту-134, Іл-18Д, Іл-62, Ан-12, Ан-24, Ан-22 "Антей", вертольоти Мі-6, Мі-8, Мі-10, модель СПС Ту-144.

6 червня 1940 р. відбувся перший політ винищувача конструкції Сухого - Су-1.

6 червня 1945 р. перший політ здійснив винищувач-штурмовик Як-9 з 57-мм гарматою Ш-57.

7 червня 1940 р. у відповідь на бомбардування Парижа 3.06.1940 р. екіпаж Дальєра на літаку Фарман 223.4 "Жуль Верн" морської авіації Франції бомбив Берлін, вперше від початку Другої світової війни, Мериньяк-Берлін-Орлі, 13 год. 40 хв., 2,5 т бомб.

7 червня 1946 р. здійснив перший політ американський важкий бомбардувальник Northrop XB-35 "літаюче крило".

УКРАЇНЦІ – НАЦІОНАЛЬНІ ГЕРОЇ ІНШИХ КРАЇН

Український дослідник Антарктиди

Українець Антон Омельченко понад сто років тому взяв участь в експедиції англійського мореплавця й дослідника Роберта Скотта до Північного полюса. Як один із небагатьох членів експедиції, які залишилися в живих і повернулися до Великої Британії, він був прирівняний до національних героїв цієї країни.

Антон Лукич Омельченко родом із села Батьки на Полтавщині. Він народився у 1883 році в сім'ї малоземельного хлібороба сьомою, наймолодшою дитиною. Змалку хлопець полюбив коней, що і визначило його подальшу долю. На початку двадцятого століття сталося так, що він потрапив на Далекий Схід. Влаштувався жокеєм на кінному заводі та на іподромі у Владивостоці. Молодий українець постійно брав участь у кінних перегонах і вигравав призи. Там, на кінному заводі, й звела його доля з англійцем Вільямом Брюсом, який приїхав на Далекий Схід, аби придбати партію маньчжурських коней для експедиції Роберта Скотта до Південного полюса на кораблі "Терра Нова". Саме за його рекомендацією Скотт долучив до складу експедиції Омельченка як гарного конюха й наїзника.

Експедиція вирушила спочатку на "Терра Нова", а згодом, на льоду, пересіла на коней, і Антон Омельченко про-

вів її учасників до середини шельфового льодовика Росса. Так, 4 січня 1911 року перший українець ступив на берег Антарктиди. Оскільки далі коні пройти вже не змогли, Омельченко повернувся з ними на базу.

Більше року тривала ця небезпечна подорож. І хоча Скотту не вдалося досягти Південного полюса першим (його випередив Руаль Амундсен), але в Англії тих членів експедиції, що залишилися в живих, зустрічали як національних героїв. У королівському палаці був влаштований урочистий прийом із вручен-

ням нагород, учасником якого став і Антон Омельченко. Нагороду, як й інші члени експедиції, він отримав із рук англійської королеви. Це була медаль, викарбувана на честь подвигу першопрохідців Антарктики, і довчна пенсія. Також українець став членом Королівського географічного товариства Великої Британії. Ну, а пенсію українець від британського уряду отримав до 1927 року, поки між Радянською Росією й Великою Британією не були розірвані дипломатичні відносини.

З початком Першої світової війни Антон Омельченко потрапив на фронт. У рідне село Батьки він повернувся лише після закінчення Громадянської війни. А у 49-річному віці, в 1932-му, він трагічно загинув. Справа випадку – на порозі власної хати він був уражений блискавкою...

Разом із дружиною Наталею Антон Омельченко виховав сина Ларивона. Щоправда, онуків національний герой Великої Британії не побачив – Віктор та Олександр Омельченки народилися вже після його загибелі. Але один із них, Віктор, пішов стопами дідуся – став дослідником Антарктики. Вже за часів Незалежності він брав участь у трьох українських антарктичних експедиціях до станції "Академік Вернадський".

Наостанок розповіді про першого українця в Антарктиді залишається додати, що на честь Антона Омельченка названо бухту на Березі Оутса, відкриту дослідниками Антарктиди в 1958 році.

НЕЗВИЧАЙНІ ЛІТАКИ

Прототип японського істребителя 5-го покоління

Некоторые из высокоразвитых стран занимаются интенсивной разработкой собственных систем вооружений, которые поступают в распоряжение их собственной армии или армий стран-союзников. Другие предпочитают закупать системы вооружений, разработанные первыми странами. Япония с этой точки зрения занимает промежуточную позицию – на вооружении авиации японских сил самообороны стоят как собственные самолёты Mitsubishi F-2s, так и американские F-15, которые уже начинают морально устаревать. В деле создания истребителя пятого поколения Япония решила пойти по собственному пути, и после почти десяти лет разработки первый опытный прототип этого самолёта вскоре совершит свой первый полёт.

Mitsubishi ATD-X (Advance Technology Demonstrator-X), получивший кодовое название ShinShin (Дух), представляет собой испытательный и демонстрационный стенд для всевозможных технологий и ультрасовременной японской авиационной электроники и авионики. Одноместный самолёт ATD-X имеет длину 14,5 метра и размах крыльев около 9 метров. При таких габаритах этот самолёт является уменьшенной копией будущего реального истребителя пятого поколения. Тем не менее, внутри прототипа ATD-X установлены одни из самых совершенных на Земле наборов средств управления полётом.

Большинство систем, разрабатываемых для истребителя пятого поколения, находятся еще в стадии разработки или глубоко засекречены японским правительством. Но по крохам имеющейся информации можно предположить, что он будет обладать двигателями с регулируемым вектором тяги, что позволит увеличить маневренность самолёта и управляемость при движении на небольших скоростях. Несмотря на малые габариты, двигатели самолёта ATD-X невероятно мощны.

"Мощность двигателей ІНІ прототипа ATD-X вызывает удивление. Они обеспечивают на 50 процентов большую тягу, нежели двигатели General Electric F414, устанавливаемые на самолётах Boeing F/A-18E/F Super Hornet. Одного такого двигателя могло быть достаточно для обеспечения лётных характеристик прототипа ATD-X, сопоставимых с характеристиками истребителя F-15. Но возможности двух двигателей ІНІ позволят самолёту ATD-X соответствовать всем требованиям, предъявляемым к

истребителям пятого поколения", – пишет издательство Aviation Week.

По некоторым слухам, все системы управления самолёта ATD-X будут использовать технологии оптических коммуникаций, при помощи которых можно передавать с высокой скоростью колоссальные объёмы информации по оптическим кабелям. Кроме этого, оптические каналы не подвержены воздействию электромагнитных импульсов и ионизирующего излучения. В дополнение к многофункциональной системе Multifunction RF Sensor, позволяющей использовать два типа методов радиоэлектронного подавления систем противника, всё покрытие самолёта будет состоять из миниатюрных активных антенн, представляющих собой активную стелс-технологии. Взаимодействие радиоволн, падающих на поверхность самолёта, с радиоволнами, излучаемыми активными антеннами, позволит управлять "невидимостью" будущего истребителя.

Но самой инновационной системой является система самовосстановления Self-Repairing Flight Control Capability. "Нервная система" датчиков этой системы будет пронизывать всю конструкцию и все узлы самолёта. При помощи информации, собираемой этими датчиками, система будет в состоянии обнаружить и идентифицировать любой сбой, любую неисправность или повреждение, и перекалибровать систему управления для того, чтобы можно было сохранить максимально возможный в данных условиях контроль над летательным аппаратом.

Согласно планам, первый испытательный полёт прототипа ATD-X будет проведён уже в этом году. И если все пройдет в штатном режиме, то производство японского истребителя пятого поколения F-3 начнется приблизительно в 2027 году.

Підготував Олексій Тригуб.
"Крила України".

ФУТБОЛ

Першими у матчі повели дніпряни - вже на сьомій хвилині зустрічі рахунок відкрив Нікола Калініч. До середини першого тайму іспанці не могли взяти ворота Дениса Бойка, однак на 28-й хвилині забив польський гравець "Севілья" Гжегож Крихов'як, а вже за три хвилини рахунок подвоїв Карлос Бака. Неймовірний перший тайм завершився відповідно "Дніпра" - на 44-й хвилині Руслан Ротань м'яко пробив штрафний і зрівняв

рахунок - 2:2.

У другому таймі очікувано відбувалася жорстка боротьба за кожен клаптик поля, та все ж більше моментів траплялося біля воріт дніпропетровської команди. На 73-й хвилині Карлос Бака оформив дубль і привів свою команду до другого поспіль чемпіонства у Лізі Європи.

Після матчу тренер "Дніпра" Мирон Маркевич заявив, що причиною програшу дніпропетровського клубу в фі-

Поразка, за яку не соромно!

Мільйони вболівальників чекали на цей фінал Ліги Європи. За грою "Дніпра" та "Севілья" фанати спостерігали не тільки у Варшаві, а й у всіх українських містах і селах - вдома, у кав'ярнях, пабах та навіть просто неба. До останнього моменту всі сподівалися на перемогу українського клубу, але іспанці виявилися сильнішими. Матч, що пройшов на варшавському Стадіоні Народовому, завершився з рахунком 2:3.

нальному матчі Ліги Європи став брак досвіду.

- Не вистачило досвіду. "Севілья" - дуже серйозна команда, у них більше досвіду. Вони грали у фіналі в тому році, - зазначив Маркевич. - Повірте, ми хотіли сьогодні виграти. Грали з класною командою. І, не побоююся сказати, могли і виграти. Ми старалися, грали для людей, але, сподіваюся, що у нас ще все попереду.

"Поліська гвардія" готується до захисту Батьківщини

У Житомирському військовому інституті відбулося підсумкове заняття військово-патріотичної школи "Поліська гвардія", приурочене святкуванню Дня Героїв.

Метою проведення заходу було формування в особового складу ідейно-моральних якостей особистості, виховання патріотизму, особистої відповідальності за захист Вітчизни, готовності до самопожертви в ім'я Батьківщини, а також підтримання позитивного іміджу військової служби у Збройних Силах України, посилення ідеологічної складової в загальній системі виховання молодого покоління та підвищення престижу та авторитету професії захисника Вітчизни.

На початку заняття учасників змагань привітали заступник Житомирського міського голови Олександр Бочковський та начальник Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова генерал-майор Юрій Даник.

До програми естафети входило дев'ять етапів, під час проходження яких житомирські школярі продемонстрували свій рівень тактичної підготовки та фізичної витривалості.

Переможців змагань привітали та нагородили медалями і почесними грамотами генерал-майор Юрій Даник. Перше місце вибороли учні ЗОШ №26, "срібло" дісталася представникам ЗОШ №28, ну і 3-тє місце здобув Житомирський міський колегіум. Проте всі команди-учасники показали високі результати і були заохочені вітальними грамотами.

Під час перебування у стінах вищого військового навчального закладу

вихованці військово-патріотичної школи мали нагоду оглянути безпілотні літальні апарати, а також зразки стрілецького озброєння та військової техніки. Цього дня учні старших класів 29 шкіл міста Житомир змогли переконатися в тому, що для захисту Батьківщини потрібні копійка праця та спеціальні навички, які можна отримати у Житомирському військовому інституті.

Володимир Наконечний.
м.Житомир.

Український дзюдоїст переміг на турнірі в Марокко

Блискучу перемогу на елітному турнірі з дзюдо серії "Мастерс" в Марокко завоював киянин Георгій Зантарая, що виступає в категорії до 66 кілограмів. За престижем турніри серії "Мастерс" поступаються лише чемпіонатам світу та Олімпійським іграм.

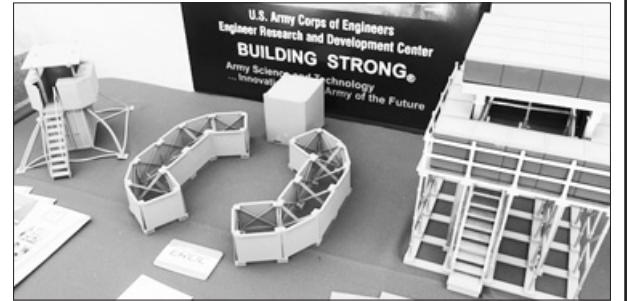
Лідер української збірної провів 4 поєдинки і тільки в одному з них не зміг оформити достроковий успіх, вигравши за очками. Найбільш яскраву перемогу Зантарая отримав в головній дуелі турніру. У фінальному поєдинку проти білоруса Дмитра Шершана українець змусив суперника капітулювати вже через півтори хвилини після стартового гонга.

Ця перемога принесла Зантарі 700 залікових очок і вивела його в лідери світового рейтингу вагової категорії до 66 кг.

ГАДЖЕТИ

Бронешпалери захистять від осколкових поранень

Центр інженерних розробок і досліджень (ERDC) Міністерства оборони США розробив принцип нового виду балістичного захисту – броньовані шпалери. Прототип ноу-хау був показаний на виставці Lab Day Міністерства оборони США.

Сама ідея покриття стін будівель надміцною плівкою для захисту від уламків і осколків, що розлітаються, не є новою, але перевага її в бою не заперечна. Солдати часто використовують як укриття занедбані будівлі або будують тимчасові укріплення з цегли та інших будівельних матеріалів. Однак значну небезпеку для людей, що знаходяться всередині, представляють осколки, які утворюються при попаданні в оборонну споруду артилерійських снарядів.

Броньовані шпалери – це легка, але міцна полімерна плівка, в яку інтегровані кевларові нитки. На одну із сторін плівки нанесена клейка підкладка, щоб її можна було швидко наклеїти на стіни укриття. Після нанесення, розробка збільшує міцність стіни, працюючи як уловлювальний екран. Випробування самоклеїної бронешпалери успішно пройшли на армійських полігонах, але про терміни прийняття їх на озброєння поки не повідомляється.

– Балістичні шпалери все ще знаходяться в стадії дослідження і розробок та поки не мають офіційної назви, але одного разу вони будуть запущені у виробництво і випробувані в польових умовах. І, сподіваюся, допоможуть врятувати життя людей, - розповів військовий дослідник Нік Бун.

"Розумне" колесо перетворює звичайний велосипед в електричний

Корейська компанія Hycore збирає кошти на запуск в масове виробництво велосипедного колеса Sentinel Wheel, яке перетворює звичайний велосипед в електричний.

При необхідності, новинку можна встановити замість стандартного заднього колеса. В Sentinel Wheel інтегровано мікроконтролери, 2 електричні мотори потужністю 180 ватів кожен і 24-вольтовий блок літій-іонних акумуляторів. Конструкція дозволяє демонтувати мотори для обслуговування або встановлення нових і знімати батарейний блок для підзарядки.

Велосипед з встановленим Sentinel Wheel може розвивати швидкість до 25 км/год, запас ходу досягає 50 км. Колесо може обмінюватися даними з мобільним пристроєм під управлінням Android або iOS з допомогою бездротового зв'язку Bluetooth 4.0. У спеціальному додатку користувачі можуть вибирати режим роботи електропривода, переглядати різну статистику і контролювати рівень заряду акумуляторів. Для початку Hycore планують організувати випуск колеса в 26-дюймової версії, але в перспективі інженери компанії додадуть інші розміри.

Розробники хочуть залучити на Kickstarter \$ 100 тис. Поки що їм вдалося зібрати тільки десяту частину від заявленої цифри. Вартість колеса Sentinel Wheel становитиме \$900.

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: **КВ 17301-6071 ПР** від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс **22242**.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 9260 Зам. № 152220.
Перший редактор **Сергій Свенцицький**

